

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O.P.S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**Správněprávní a trestněprávní konsekvence využití institutu vykázání
v praxi policejního orgánu se zaměřením na teritoriální území Krajského
ředitelství policie kraje Vysočina.**

Autor práce : Martin Kratochvíl, DiS.

Studijní obor : Bezpečnostně právní činnost

Forma studia : Kombinovaná

Vedoucí práce : Mgr. et Bc. Josef Kříha

Katedra : Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. et Bc. Josefu Kříhovi za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

KRATOCHVÍL, M. Správněprávní a trestněprávní konsekvence využití institutu vykázání v praxi policejního orgánu se zaměřením na teritoriální území Krajského ředitelství policie kraje Vysočina: *bakalářská práce*, České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2011. 74 s. Vedoucí bakalářské práce: Mgr. et Bc. Josef Kříha

Klíčová slova: násilná osoba, ohrožená osoba, vykázání, zákon

Bakalářská práce seznamuje čtenáře s institutem vykázání v případech domácího násilí. Tato práce obsahuje základní pojmy a znaky domácího násilí, přehled a vývoj úpravy institutu vykázání v právním řádu České republiky i v rámci interních aktů řízení Policie České republiky. Rovněž popisuje předepsaný postup příslušníků Policie České republiky (dále jen „policista“) při řešení případů vykázání násilné osoby přímo na místě činu a také při následné dokumentaci těchto případů. Práce je doplněna několika konkrétními případy z praxe autora práce, které jsou obohaceny o kvantitativní ukazatele týkající se problematiky vykazování. Bakalářská práce má ambici ve svém postihu reflektovat vhodné metodické postupy v rámci využití jednotlivých oprávnění policisty a stát se pomůckou pro využití v praxi policistů při řešení problematiky institutu vykázání násilné osoby.

ABSTRACT

KRATOCHVÍL, M. Administrative legal and criminal law consequence of the using of the institute ordering out in the practice of the police inspector with the orientation on the territory region management of the police in the czech republic : *Bachelor thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, o. p. s., 2011. 74 p. Supervisor: Mgr. et Bc. Josef Kříha

Key words: violent person, endangered person, ordering out, law

This bachelor thesis makes the readers acquainted with the institute ordering out in the cases of home violence, It contains the basic facts and features of home violence, the survey and progress of the arrangement of the institute ordering out in the law order of the Czech Republic as well as in the scope of internal acts of the police operation. It also gives an account of the prescribed procedure of policemen during the solution of cases " ordering out of a violent person straight away on the place of fact " and even during the next documentation of these cases. The work is completed with some particular cases from the practice of the author and with several statistical dates concerning the problem ordering out.

The bachelor thesis is a suitable aid for the using in the practice of policemen at the solution of the institute orrdering out of a violent person.

Obsah:

ÚVOD	8
1 CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	9
2 ZÁKLADNÍ POJMOSLOVÍ	10
3 VÝVOJ ÚPRAVY INSTITUTU VYKÁZÁNÍ V PRÁVNÍM ŘÁDU ČESKÉ REPUBLIKY A V RÁMCI INTERNÍCH AKTŮ ŘÍZENÍ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	12
3.1 Úprava institutu vykázání v právním řádu České republiky	12
3.1.1 Ústavní základy a vývoj právní úpravy institutu vykázání do roku 2007....	12
3.1.2 Současná právní úprava institutu vykázání	24
3.2 Úprava institutu vykázání domácího násilí v rámci interních aktů řízení Policie České republiky.....	29
4 POSTUP POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY PŘI PROVÁDĚNÍ VYKÁZÁNÍ	30
4.1 Obecný postup.....	30
4.1.1 Postup na místě incidentu a následná činnost policistů	30
4.1.2 Výklad pojmu „věci sloužící osobní potřebě“	33
4.1.3 Součinnost při hledání ubytování.....	33
4.1.4 Informace o podání návrhu na předběžné opatření	34
4.1.5 Právní pomoc násilné osobě.....	34
4.2 Vykázání násilné osoby ve zvláštních případech.....	35
4.2.1 Společné obydlí jako místo podnikání násilné osoby	35
4.2.2 Násilná osoba je mladší 15 let.....	35
4.2.3 Ohrožená osoba je na osobě násilné závislá	36
4.2.4 Násilná osoba je matka malého dítěte	37
4.2.5 Útok mimo společné obydlí	37
4.2.6 Postup Policie České republiky v případě nepřítomnosti násilné osoby.....	37
4.2.7 Násilná osoba je osoba zbavená svéprávnosti, případně invalidní, když násilí směřuje vůči jejímu opatrovníkovi (ohrožená osoba).....	38
4.3 Psychologické aspekty při provádění vykázání	38
4.3.1 Jednání s násilnou osobou v rámci psychologie	38
4.3.2 Věk zakročujícího policisty	39
5 METODICKÁ PODPORA A POMŮCKY PŘI VYUŽÍVÁNÍ INSTITUTU VYKÁZÁNÍ V RÁMCI KRAJSKÉHO ŘEDITELSTVÍ POLICIE KRAJE VYSOČINA	40
6 Z POLICEJNÍ PRAXE	42
6.1 První případ z policejní praxe včetně vysvětlení významu pojmu „zejména“ v zákoně č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky	42
6.2 Druhý případ z policejní praxe.....	44
6.3 Třetí případ z policejní praxe	45
6.4 Čtvrtý případ z policejní praxe.....	46
6.5 Zhodnocení rozdílů mezi třetím a čtvrtým případem.....	47

7 STATISTICKÉ ÚDAJE VYUŽITÍ INSTITUTU VYKÁZÁNÍ V RÁMCI OKRESNÍHO ŘEDITELSTVÍ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY JIHLAVA (ROKY 2007 – 2008) A ÚZEMNÍHO ODBORU JIHLAVA KRAJSKÉHO ŘEDITELSTVÍ POLICIE KRAJE VYSOČINA (ROKY 2009-2010).....	49
ZÁVĚR.....	53
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	55
SEZNAM GRAFŮ	59
SEZNAM PŘÍLOH.....	60
PŘÍLOHY	61

ÚVOD

Ve své bakalářské práci se budu v širším a užším (teritoriálním – se zaměřením na území Krajského ředitelství policie kraje Vysočina) smyslu zabývat zkoumaným fenoménem, tj. legitimním využitím institutu vykázání v odůvodněných případech policisty. Institut vykázání je v českém právním řádu poměrně novým jevem (byl zakotven od 1. ledna 2007) přesto, že domácí násilí, k jehož vyřešení má tento institut přispět, je dlouhodobým problémem, o kterém se v dnešní době již dlouho a postupem času stále častěji mluví.

U Policie České republiky pracuji již 15 let, v současné době zastávám funkci vedoucího obvodního oddělení Polná územního odboru Jihlava Krajského ředitelství policie kraje Vysočina. Jedná se o malé obvodní oddělení, na které je v rámci systemizace služebních míst Krajského ředitelství policie kraje Vysočina přiděleno 17 tabulkových služebních míst, ze kterých je obsazeno 15 služebních míst. Polná je menší město s 5 000 obyvateli, nachází se v kraji Vysočina. V rámci svého obvodního oddělení jsem se již několikrát setkal s případy domácího násilí, při jejichž řešení byl využit právě institut vykázání. Díky těmto osobním praktickým zkušenostem jsem se utvrdil v názoru, že většina policistů ještě není dostatečně proškolená a seznámena s problematikou domácího násilí a využívání uvedeného institutu, který (domnívajíce se, že nemají oporu v právních ani interních předpisech a ani u svých nadřízených) váhají v praxi uplatňovat, a spíše se řídí heslem „Kdo nic nedělá, nic nezkaží“. Já jsem však opačného názoru, z toho důvodu jsem se rozhodl v rámci své bakalářské práce zpracovat právě uvedenou problematiku.

V první části své práce bych chtěl představit její cíl a použitou metodiku, v druhé základní pojmosloví týkající se institutu vykázání a problematiky domácího násilí, jeho formy a základní znaky, ve třetí jednotlivé etapy vývoje úpravy domácího násilí a institutu vykázání v právním řádu České republiky i v rámci interních aktů řízení Policie České republiky. Ve čtvrté části své práce uvedu stanovený postup policistů při řešení případů domácího násilí přímo na místě činu a také při následné dokumentaci těchto případů. V páté části své práce představím metodickou podporu a pomůcky využívané policisty

Krajského ředitelství policie kraje Vysočina při aplikaci institutu vykázání, v šesté uvedu několik případů ze své praxe, které doplním v sedmé části statistickými údaji týkajícími se problematiky domácího násilí v kraji Vysočina, přičemž tyto statistické údaje budou pro přehlednost znázorněny v grafech. Svoji práci pak ukončím zhodnocením závěrů, ke kterým jsem v jejím rámci došel.

1 CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Cílem bakalářské práce je vedle zpřehlednění stávající správněprávní a trestněprávní úpravy institutu vykázání a vymezení pojmů, které se k tomuto institutu vztahují, poukázat na dopady a případné problémy při využívání tohoto institutu v praxi, a to se zaměřením na teritoriální území Krajského ředitelství policie kraje Vysočina. Práce rovněž obsahuje kvantitativní ukazatele vymezující detekci četnosti aplikace institutu vykázání.

Data pro bakalářskou práci jsem shromažďoval za využití veřejně přístupné internetové sítě a vnitroresortní počítačové sítě Policie České republiky, a to zejména speciálně zaměřených stránek na těchto sítích, dotýkajících se problematiky, které se tato bakalářská práce věnuje, tj. institutu vykázání. Kromě tohoto zdroje jsem čerpal rovněž z odborné literatury, z platných i zrušených právních předpisů, interních aktů řízení a metodických pokynů Policie České republiky a vlastních zkušeností získaných dlouholetou praxí mj. právě i při provádění vykázání v konkrétních případech.

Takto shromážděná data jsem dále vyhodnocoval za využití metody analýzy (tj. zkoumáním složitějších skutečností rozkladem na jednodušší) a metody syntézy (tj. spojováním dvou nebo více částí do jednoho celku) tak, aby bylo možné validně zpracovat danou problematiku institutu vykázání v případech domácího násilí se zaměřením na správněprávní a trestněprávní konsekvence tohoto institutu.

Empirická část bakalářské práce je zaměřena na prozkoumání využívání uvedeného institutu vykázání se všemi jeho právními důsledky v rámci teritoriálního území Krajského

ředitelství policie kraje Vysočina. V rámci této části budou uvedeny kazuistiky jednotlivých případů vykázaní.

2 ZÁKLADNÍ POJMOSLOVÍ

Dle FILÁKA¹ se rozumí:

Vykázáním:

Zásah do vztahu mezi násilnou a ohroženou osobou v podobě faktického pokynu policisty o tom, že násilná osoba musí na dobu 10 dnů opustit společné obydlí a policista určí rozsah územního a osobního prostoru, ze kterého je osoba vykazována.

Násilnou osobou:

Osoba, která ohroženou osobu ohrožuje na životě, zdraví, svobodě nebo lidské důstojnosti a žije s ohroženou osobou ve společném obydlí, a je, či byla spolu s ohroženou osobou v intimním, rodinném či jiném obdobném vztahu, a lze důvodně předpokládat, že se tato osoba bude dopouštět i nadále domácího násilí vůči ohrožené osobě.

Ohroženou osobou:

Osoba, proti které směřuje domácí násilí ze strany násilné osoby.

Vykázanou osobou:

Násilná osoba, vůči které byl vydán faktický pokyn o vykázaní nebo o zákazu vstupu do společného obydlí.

Společným obydlím:

Byt nebo dům, který násilná a ohrožená osoba obývají společně, přičemž se vyžaduje jen faktický stav společného bydlení, nikoliv vedení společné domácnosti; právním titulem společného bydlení může být např. vlastnictví nemovitosti, nájemní či

¹ FILÁK, A. *Zákon o Policii ČR s komentářem podle právního stavu k 12. 1. 2009*. Praha, 2009, s. 106-107.

podnájemní vztah, ale i faktické společné bydlení na základě rodinných či obdobných vztahů.

Faktickým pokynem:

Druh faktické správní činnosti, kdy jde o správní úkon zákonem zmocněné osoby, spočívající ve vyslovení zákazu anebo příkazu určitého jednání, které je povinen adresát respektovat. Faktický pokyn není výsledkem formálního řízení, jeho formu zákon nepředepisuje, může být činěn písemně, ústně, posunkem či jinak, k jeho provádění je třeba zákonného zmocnění.

Domácím násilím:

Opakované násilné jednání, kterým dochází k nebezpečnému útoku proti životu, zdraví, svobodě nebo lidské důstojnosti, a to v bytě nebo domě společně obývaném násilnou osobou i osobou, proti níž takový útok směřuje.

SARA DN:

Diagnostická metoda, kdy na základě strukturovaného odborného přístupu může policista při jejím použití zjistit rizikové faktory a kvalifikovaně odhadnout riziko dalšího domácího násilí.

Jedná se o strukturovaný katalog 15 otázek, rozdělených do třech bloků. První a druhý blok (2 x 5 otázek) věnují pozornost násilné osobě a poskytnou reálný obraz o jejích násilných sklonech a chování (na veřejnosti i v soukromí). Třetí blok (5 otázek) věnuje pozornost ohrožené osobě a její situaci. Formulář s otázkami SARA DN je uveden v příloze I.

FILÁK¹ dále rozlišuje:

Znaky domácího násilí:

Opakování, eskalace, blízkost osob, neveřejnost (latentnost).

Formy domácího násilí:

Psychické, emocionální, fyzické, sexuální, sociální, ekonomické.

3 VÝVOJ ÚPRAVY INSTITUTU VYKÁZÁNÍ V PRÁVNÍM ŘÁDU ČESKÉ REPUBLIKY A V RÁMCI INTERNÍCH AKTŮ ŘÍZENÍ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

3.1 Úprava institutu vykázání v právním řádu České republiky

3.1.1 Ústavní základy a vývoj právní úpravy institutu vykázání do roku 2007

Domácí násilí je závažným porušováním lidských práv. Povinnost státu chránit základní práva a svobody svých občanů, a to i v případě, kdy by k jejich porušování docházelo v okruhu blízkých osob, v rodině, je u nás zakotvena již v **Ústavě České republiky** (ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů) a **Listině základních práv a svobod** (ústavní zákon č. 2/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů) jakožto právních normách nejvyšší právní síly. Podle ustanovení čl. 4 Ústavy České republiky² jsou „základní práva a svobody pod ochranou soudní moci“, podle ustanovení čl. 3 Ústavy České republiky³ je „součástí ústavního pořádku Listina základních práv a svobod“. Podle ustanovení čl. 1 Listiny základních práv a svobod⁴ „jsou lidé svobodní a rovní v důstojnosti i právech“, podle ustanovení čl. 3 Listiny základních práv a svobod⁵ se „základní práva a svobody zaručují všem bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného

² Česko. Ústavní zákon č. 1 České národní rady ze dne 16. prosince 1992 Ústava České republiky. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1993, částka 1, s. 7. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1993/sb01-93.pdf>>.

³ Česko. Ústavní zákon č. 1 České národní rady ze dne 16. prosince 1992 Ústava České republiky. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1993, částka 1, s. 7. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1993/sb01-93.pdf>>.

⁴ Česko. Usnesení předsednictva České národní rady č. 2 ze dne 16. prosince 1992 o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1993, částka 1, s. 17. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1993/sb01-93.pdf>>.

⁵ Česko. Usnesení předsednictva České národní rady č. 2 ze dne 16. prosince 1992 o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1993, částka 1, s. 17. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1993/sb01-93.pdf>>.

postavení“, podle ustanovení čl. 10 odst. 1 Listiny základních práv a svobod⁶ má každý *„právo, aby byla zachována jeho lidská důstojnost, osobní čest, dobrá pověst a chráněno jeho jméno“*, podle ustanovení čl. 32 odst. 1 Listiny základních práv a svobod⁷ jsou *„rodičovství a rodina pod ochranou zákona“* a *„zvláštní ochrana dětí a mladistvých je zaručena“*.

Ve smyslu ustanovení čl. 10 Ústavy České republiky⁸ jsou součástí našeho právního řádu i některé **mezinárodní smlouvy**, které se problematiky domácího násilí dotýkají, zejména na úrovni Organizace spojených národů Mezinárodní pakt o občanských a politických právech (přijatý v roce 1996, pro Českou republiku viz vyhláška ministra zahraničních věcí č. 120/1976 Sb.), Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech (přijatý v roce 1966, pro Českou republiku viz vyhláška ministra zahraničních věcí č. 120/1976 Sb.), Mezinárodní úmluva o odstranění všech forem rasové diskriminace (přijata v roce 1965, pro Českou republiku viz vyhláška ministra zahraničních věcí č. 95/1974 Sb.), Úmluva o právech dítěte (přijata v roce 1989, pro Českou republiku viz sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 104/1991 Sb.), Úmluva o odstranění všech forem diskriminace žen (přijata v roce 1979, pro Českou republiku viz vyhláška ministra zahraničních věcí č. 62/1987 Sb.) a na evropské úrovni Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod (přijata v roce 1950, pro Českou republiku viz sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 209/1992 Sb.).

Pokud jde o problematiku domácího násilí **v právních normách nižší právní síly** než jsou výše zmíněné ústavní zákony a mezinárodní smlouvy, tak až do roku 2004 neexistovala v českém právním řádu speciální úprava této problematiky a oběti nebo osoby ohrožené domácím násilím se tak mohly proti jednání, které naplňovalo znaky domácího násilí bránit pouze prostřednictvím využití příslušných ustanovení zejména v té době platných zákonů.

⁶ Česko. Usnesení předsednictva České národní rady č. 2 ze dne 16. prosince 1992 o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1993, částka 1, s. 19. Dostupný z WWW: < <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1993/sb01-93.pdf>>.

⁷ Česko. Usnesení předsednictva České národní rady č. 2 ze dne 16. prosince 1992 o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1993, částka 1, s. 21. Dostupný z WWW: < <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1993/sb01-93.pdf>>.

⁸ Česko. Ústavní zákon č. 1 České národní rady ze dne 16. prosince 1992 Ústava České republiky. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1993, částka 1, s. 7. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1993/sb01-93.pdf>>.

Domácí násilí bylo navíc považováno za jev, který ani nelze regulovat zákonem. Bylo chápáno spíše jako věc soukromá, do které nemá společnost co mluvit. Přitom bylo v praxi domácí násilí posuzováno většinou jako jednotlivé oddělené útoky a spíše jako přestupek než trestný čin, neboť nebylo přihlíženo k základním znakům domácího násilí, kterými jsou opakování a eskalace násilí.

Problematiky domácího násilí se v tomto smyslu dotýkal zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (tento zákon již byl zrušen a nahrazen dosud platným zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky), zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů (rovněž tento zákon byl již zrušen a nahrazen dosud platným zákonem č. 40/2009 Sb., trestní zákoník), zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů. Tyto zákony se (byť okrajově) dotýkaly problematiky domácího násilí zejména v následujících ustanoveních.

Podle ustanovení § 2 **zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky**⁹, mezi úkoly Policie České republiky patřila i ochrana bezpečnosti osob a odhalování a vyšetřování trestných činů a odhalování a objasňování přestupků.

V ustanovení § 6 tohoto zákona¹⁰ byla stanovena povinnost policisty se zajišťovaným pachatelem a obětí jednat tak, aby jim v souvislosti s policejním zákrokem nevznikla bezdůvodná újma, rovněž byla stanovena přiměřenost zásahu do práv a svobod osob.

V ustanovení § 7 tohoto zákona¹¹ byla stanovena povinnost policisty provést veškerá nezbytná opatření, je-li páčán trestný čin, přestupek, či existuje-li důvodné podezření z tohoto jednání.

V dalších ustanoveních § 12, 14, 16, 17, 21, 38, 39 a 43 tohoto zákona¹² pak byla upravena další oprávnění, která mohli policisté v souvislosti se svými zásahy použít.

⁹ Česko (Československo). Zákon č. 283 České národní rady ze dne 21. června 1991 o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů České a Slovenské federativní republiky*. 1991, částka 51, s. 1181. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1991/sb051-91.pdf>>.

¹⁰ Česko (Československo). Zákon č. 283 České národní rady ze dne 21. června 1991 o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů České a Slovenské federativní republiky*. 1991, částka 51, s. 1181. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1991/sb051-91.pdf>>.

¹¹ Česko (Československo). Zákon č. 283 České národní rady ze dne 21. června 1991 o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů České a Slovenské federativní republiky*. 1991, částka 51, s. 1181. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1991/sb051-91.pdf>>.

¹² Česko (Československo). Zákon č. 283 České národní rady ze dne 21. června 1991 o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů České a Slovenské federativní republiky*. 1991, částka 51, s. 118-1187. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1991/sb051-91.pdf>>.

Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, obsahoval celou řadu skutkových podstat trestných činů, podle kterých mohlo být v závislosti na způsobené újmě postižitelné jednání, které naplňovalo znaky domácího násilí. Příslušná ustanovení byla uvedena zejména v sedmé a osmé hlavě zvláštní části tohoto trestního zákona (tj. trestné činy proti životu a zdraví a trestné činy proti svobodě a lidské důstojnosti)¹³, kdy nejčastěji se jednalo o trestné činy podle

§ 197a	Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci
§ 202	Výtržnictví
§ 221,222	Ublížení na zdraví
§ 231	Omezování osobní svobody
§ 235	Vydírání
§ 237	Útisk
§ 238	Porušování domovní svobody
§ 241	Znásilnění
§ 249a	Neoprávněný zásah do práva k domu, bytu nebo nebytovému prostoru
§ 257	Poškození cizí věci

Podle ustanovení § 163 **zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)**, ve znění novelizovaném zákonem č. 265/2001 Sb.¹⁴, v některých výše uvedených případech (trestné činy podle § 197a, § 221, § 231 odst. 1, 2, § 235 odst. 1, § 238 odst. 1, 2, § 249a, § 257 trestního zákona) mohlo být trestní stíhání pachatele zahájeno nebo v něm pokračováno pouze se souhlasem poškozeného (oběti). Tento souhlas mohla dát poškozená osoba písemně, nebo ústně do protokolu. Mohla jej také vzít zpět až do doby, než se odvolací soud odebere k poradě. Odepřený souhlas již nešlo znovu udělit.

¹³ Československo. Zákon č. 140 ze dne 29. listopadu 1961 Trestní zákon. In *Sbírka zákonů Československé socialistické republiky*. 1961, částka 65, s. 497-500. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1961/sb65-61.pdf>>.

¹⁴ Česko. Zákon č. 265 ze dne 29. června 2001, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2001, částka 102, s. 6390-6391. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2001/sb102-01.pdf>>.

Podle ustanovení § 163a odst. 1 písm. d) trestního řádu, ve znění novelizovaném zákonem č. 265/2001 Sb.¹⁵, „není souhlasu poškozeného třeba, pokud je zřejmé, že byl dán nebo byl vzat zpět v tísní vyvolané výhrůžkami, nátlakem, závislostí nebo podřízeností“.

Jestliže jednání naplňující znaky domácího násilí nedosahovalo potřebného stupně společenské nebezpečnosti pro společnost ve smyslu ustanovení § 3 odst. 2 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon¹⁶, mohlo být postiženo jako přestupek proti občanskému soužití podle ustanovení § 49 odst. 1 písm. d) **zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích**¹⁷. Jednalo se však o tzv. návrhový přestupek ve smyslu ustanovení § 68 odst. 1 zákona o přestupcích¹⁸, tzn., že ve smyslu ustanovení § 67 odst. 1 zákona o přestupcích¹⁹ bylo možno takový přestupek projednat jen na návrh postižené osoby (oběti).

Oběť domácího násilí se mohla domáhat určité ochrany i v rámci občansko právního řízení. Podle ustanovení § 80 písm. b) **zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád**²⁰, buď mohla podat řádnou žalobu např. o splnění povinnosti, která vyplývá ze zákona, z právního vztahu nebo z porušení práva, nebo mohla ve smyslu ustanovení § 74 odst. 1 občanského soudního řádu²¹ podat návrh na předběžné opatření, kdy podle ustanovení § 76 odst. 1, písm. e) a f) občanského soudního řádu²² bylo možno formou předběžného opatření například žádat, aby násilná osoba nenakládala s určitými právy, či se něčeho zdržela, případně něco vykonala. Rovněž mohla osoba ohrožená domácím násilím žalovat

¹⁵Česko. Zákon č. 265 ze dne 29. června 2001, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2001, částka 102, s. 6391. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2001/sb102-01.pdf>>.

¹⁶Československo. Zákon č. 140 ze dne 29. listopadu 1961 Trestní zákon. In *Sbírka zákonů, Československé socialistické republiky*. 1961, částka 65, s. 465-512. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1961/sb65-61.pdf>>.

¹⁷Česko (Československo). Zákon č. 200 České národní rady ze dne 17. května 1990 o přestupcích. In *Sbírka zákonů České a Slovenské federativní republiky*. 1991, částka 35, s. 818. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1990/sb035-90.pdf>>.

¹⁸Česko (Československo). Zákon č. 200 České národní rady ze dne 17. května 1990 o přestupcích. In *Sbírka zákonů České a Slovenské federativní republiky*. 1991, částka 35, s. 821-822. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1990/sb035-90.pdf>>.

¹⁹Česko (Československo). Zákon č. 200 České národní rady ze dne 17. května 1990 o přestupcích. In *Sbírka zákonů České a Slovenské federativní republiky*. 1991, částka 35, s. 821. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1990/sb035-90.pdf>>.

²⁰Československo. Zákon č. 99 ze dne 4. prosince 1963 Občanský soudní řád. In *Sbírka zákonů, Československé socialistické republiky*. 1963, částka 56, s. 392. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1963/sb56-63.pdf>>.

²¹Československo. Zákon č. 99 ze dne 4. prosince 1963 Občanský soudní řád. In *Sbírka zákonů Československé socialistické republiky*. 1963, částka 56, s. 391. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1963/sb56-63.pdf>>.

na požadavek zdržení se obtěžujícího chování prostřednictvím ustanovení určených k ochraně osobnosti (ustanovení § 13 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů²³). Tímto návrhem se lze domáhat, aby bylo upuštěno od neoprávněných zásahů do práva na ochranu osobnosti a aby byly odstraněny následky těchto zásahů.

Tato situace trvala do roku 1996. V této době se začíná ve společnosti otevřeně hovořit o domácím násilí jako o problému, který je potřeba řešit a o kterém je potřeba vést věcné debaty a v návaznosti na ně i zavést právní úpravu odpovídající závažnosti tohoto problému. Následující vývoj právní úpravy domácího násilí lze vnímat ve 3 hlavních etapách, které probíhaly od roku 1996 až 2007.

1. etapa probíhala v letech 1996 až 2001. V tomto období se v naší společnosti řešila otázka, zda je domácí násilí vůbec problémem celé společnosti, a jaký je vlastně výskyt domácího násilí v České republice.

2. etapa probíhala mezi roky 2001 až 2004. Toto období bylo zaměřeno na otázku, zda domácí násilí je zvláštním druhem násilí anebo zda jde o jednání, které naplňuje znaky některých trestných činů a přestupků, které jsou uvedeny v (zejména výše uvedených) platných právních předpisech České republiky. Zde proti sobě stála potřeba praxe a platná legislativa, která se však po zkušenostech z praxe a vzhledem k tomu, že domácí násilí se z hlediska následků, které má na jeho účastníky včetně dětí, a z pohledu četnosti jeho výskytu stalo celospolečenským problémem, ukázala jako nedostatečná a neúčinná. Z tohoto důvodu byl v tomto období přijat **zákon č. 91/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů**. Tímto zákonem byla s účinností od 1. června 2004 do zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, vložena nová samostatná skutková podstata trestného činu, a to § 215a „Týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě“²⁴. Tímto ustanovením bylo postihováno právě domácí násilí se

²² Československo. Zákon č. 99 ze dne 4. prosince 1963 Občanský soudní řád. In *Sbírka zákonů Československé socialistické republiky*. 1963, částka 56, s. 391. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1963/sb56-63.pdf>>.

²³ Československo. Zákon č. 40 ze dne 28. února 1964 Občanský zákoník. In *Sbírka zákonů Československé socialistické republiky*. 1964, částka 19, s. 203. Dostupný z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1964/sb19-64.pdf>>.

²⁴ Česko. Zákon č. 91 ze dne 29. ledna 2004, kterým se mění zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2004, částka 30, s. 1410. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2004/sb030-04.pdf>>.

svými specifickými znaky, i když tento pojem nebyl výslovně použit. Nevyžadovalo se, aby u oběti vznikly následky na zdraví, ale muselo jít o jednání, které oběť pro jeho krutost, bezohlednost nebo bolestivost pociťuje jako těžké přikopání. Rovněž se nevyžadoval souhlas poškozené osoby s trestním stíháním osoby blízké, čímž byla vyjádřena zvláštnost domácího násilí a v jeho rámci určitá závislosti oběti na pachateli (zejména ztížená možnost opustit společně obývaný byt nebo dům).

3. etapa probíhala od roku 2004 do roku 2007. Nový způsob řešení domácího násilí přinesl **zákon č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím**²⁵. Tímto zákonem byl s účinností od 1. ledna 2007 v našem právním řádu zakotven institut vykázání. Tento institut byl založen na třech navzájem souvisejících pilířích²⁶.

Prvním pilířem je Policie České republiky a její činnost spočívající v bezprostředním zásahu na místě incidentu se znaky domácího násilí a případně i následné realizaci vlastního vykázání. Druhým pilířem je zákonné zakotvení povinnosti poskytovat bezprostřední individuální psychologickou a sociální pomoc ohroženým osobám a spolupráce a vzájemné informovanosti mezi orgány sociálně-právní ochrany dětí, obcemi, orgány Policie České republiky a obecní policie, nestátními a charitativními organizacemi přičemž plněním koordinační úlohy mezi zúčastněnými institucemi při pomoci osobám ohroženým byla pověřena intervenční centra. Třetím pilířem je zakotvení navazujících institutů do oblasti občansko právního řízení (např. možnost podat návrh na předběžné opatření, prodloužení trvání tohoto předběžného opatření apod.). Úspěšná aplikace institutu vykázání je pak podmíněna existencí a bezproblémovým fungováním všech tří uvedených pilířů, přičemž důraz byl kladen zejména na pilíř první, tj. činnost Policie České republiky.

Důvodů, proč byl právě na činnosti Policie České republiky fakticky celý institut vykázání založen, je hned několik – jedním z nich je operativnost Policie České republiky, umožňující jejím složkám díky prakticky nepřetržitě vykonávané službě téměř okamžitý zásah na místě nahlášeného incidentu se znaky domácího násilí, kdy navíc v rámci takového zásahu mohli zasahující policisté využít celou řadu oprávnění, které Policii České

²⁵ Česko. Zákon č. 135 ze dne 14. března 2006, kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2006, částka 46, s. 1628-1632. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2006/sb046-06.pdf>>.

²⁶ Prezentace Bílého kruhu bezpečí o.s. Domácí násilí IV.-Tři pilíře nové právní úpravy.2006.

republiky obecně přísluší (např. pravomoc ke vstupu do obydlí, použití donucovacích prostředků vůči násilné osobě apod.). Dalším důvodem byla skutečnost, že incidenty se znaky domácího násilí, ať už spojené s vykázaním či nikoli, s sebou velice často nesou znaky protiprávního jednání násilné osoby, ať už na úrovni přestupků či trestných činů, k jejichž šetření je primárně povolávána opět právě Policie České republiky. Policie České republiky navíc právě při takových výjezdech k řešení protiprávních jednání (přestupků, trestných činů) z doby předcházející zakotvení institutu vykázaní v našem právním řádu již získala bohaté zkušenosti, jakož i odpovídající informační základnu (databázi řešených případů, informace o dotčených osobách apod.), které může při řešení incidentů se znaky domácího násilí, jakož i při vykázaní plně využít (zohlednění případných předcházejících útoků násilné úpravy je jedním z nejdůležitějších kritérií při zvažování využití institutu vykázaní).

Institut vykázaní, respektive jeho tři uvedené pilíře byl tedy v našem právním řádu zakotven již citovaným zákonem č. 135/2006 Sb., který obsahoval novely příslušných zákonů, zejména zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

Do **zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky** byla zákonem č. 135/2006 Sb. vložena. mj. nová ustanovení § 21a až § 21d společně označená jako "Oprávnění rozhodnout o vykázaní ze společného obydlí a zákazu vstupu do něj"²⁷.

Těmito ustanoveními bylo Policii České republiky dáno oprávnění vykázat toho, kdo svým násilným chováním (násilná osoba) ohrožuje jinou osobu (ohrožená osoba) na životě, zdraví, svobodě nebo lidské důstojnosti, z bytu nebo domu společně obývaného s ohroženou osobou, jakož i z jeho bezprostředního okolí, a v případě, že násilná osoba nebyla v době příjezdu Policie České republiky na místě násilného jednání přítomna, také k zákazu vstupu násilné osoby.

Policista byl totiž v případech, kdy bylo možno na základě zjištěných skutečností, zejména s ohledem na předcházející útoky, důvodně předpokládat, že dojde k nebezpečnému útoku proti životu, zdraví, svobodě nebo zvláště závažnému útoku proti

²⁷ Česko. Zákon č. 135 ze dne 14. března 2006, kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2006, částka 46, s. 1628-1629. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2006/sb046-06.pdf>>.

lidské důstojnosti oprávněn toho, kdo je podezřelý z takového jednání, vykázat z bytu nebo domu společně obývaného s ohroženou osobou (tzv. společného obydlí) jakož i z jeho bezprostředního okolí. Rozhodnutí policisty o takovém vykázání bylo vůči násilné osobě účinné ihned od okamžiku, kdy bylo prokazatelně sděleno osobě, proti které směřovalo. Tato osoba byla poté povinna neprodleně opustit místo, na které se rozhodnutí o vykázání vztahovalo.

V případě, že násilná osoba nebyla v době policejního zákroku přítomna ve společném obydlí, byl policista takové osobě oprávněn zakázat vstup do společného obydlí, jakož i do jeho bezprostředního okolí, a to i v době její nepřítomnosti. I toto rozhodnutí bylo účinné v okamžiku, kdy se o něm osoba, proti které směřovalo, dozvěděla. Tato osoba, poté nesměla vstupovat na místo, na které se toto rozhodnutí vztahovalo.

Z uvedeného vyplývá, že tato úprava fakticky rozlišovala dvě formy vykázání (v širším smyslu) – jednak vykázání (v užším smyslu) násilné osoby, která je přítomna ve společném obydlí v době policejního zákroku, jednak zákaz vstupu do společného obydlí, pokud násilná osoba v době policejního zákroku ve společném bydlišti přítomna nebyla. Následný postup Policie České republiky (jakož i dalších zúčastněných osob a zúčastněných) po realizaci některé z těchto forem vykázání však již byl pro obě formy shodný.

Pokud policista rozhodoval o vykázání (v širším smyslu), byl povinen vždy specifikovat prostor, na který se příslušná omezení násilné osoby vztahovala a zároveň stanovit rozsah „bezprostředního okolí“ společného obydlí. Tento územní rozsah vykázání určoval podle potřeby účinné preventivní ochrany osoby ohrožené před útokem osoby násilné.

Zejména z důvodu zajištění objektivního (nestranného) postupu byl policista rozhodující o vykázání povinen zajistit při provádění úkonů souvisejících s vydáním rozhodnutí o vykázání přítomnost nezúčastněné osoby. Tuto povinnost neměl pouze v případě, že hrozilo nebezpečí z prodlení. Dále byla stanovena povinnost sepsat o všech provedených úkonech a opatřeních neprodleně úřední záznam.

Rozhodnutí o vykázání a zákazu vstupu se vydávalo podle zákona č. 500/ 2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, jako takové bylo přezkoumatelné cestou řádných i mimořádných opravných prostředků. Odvolání proti tomuto rozhodnutí nemělo odkladný účinek. Rozhodnutí muselo být vyhotoveno písemně ve lhůtě do 24 hodin od

vstupu policisty do společného obydlí, opis tohoto rozhodnutí se doručoval vykázané násilné osobě a osobě ohrožené. Z důvodu zajištění co nejrychlejší účasti intervenčního centra (tj. druhého pilíře institutu vykázání) byla Policii České republiky stanovena povinnost zaslat opis rozhodnutí o vykázání ve lhůtě do 24 hodin od jeho vydání společně s opisem úředního záznamu o provedených opatřeních příslušnému intervenčnímu centru. V případě, že ve společném obydlí, na které se rozhodnutí o vykázání vztahovalo, žila nezletilá osoba, doručil se ve stejné lhůtě opis rozhodnutí o vykázání s opisem uvedeného úředního záznamu i příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí.

Vykázaná osoba byla na výzvu policisty povinna vydat všechny klíče od společného obydlí, které držela. Ze společného obydlí si vykázaná osoba mohla nejpozději při výkonu rozhodnutí o vykázání odnést pouze věci sloužící její osobní potřebě, osobní cennosti a dokumenty, navíc si ve lhůtě do 24 hodin od vykázání mohla (za účasti policisty) odnést ze společného obydlí další osobní věci a věci nezbytné pro její podnikání nebo výkon povolání.

Při provádění vykázání, jakož i následně po něm byl policista povinen osobu vykazovanou i osobu ohroženou náležitě informovat, poučit a poskytnout jim případně i nezbytnou součinnost. Vykázané osobě policista informace o možnostech jejího dalšího ubytování, poučit ji o jejím právním postavení, právech a povinnostech a o možnostech dalšího postupu ve věci. Za tímto účelem byl policista povinen vyžádat si od vykázané osoby adresu pro doručování. Ohroženou osobu byl policista povinen poučit zejména o možnosti podat návrh na vydání předběžného opatření podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, a rovněž o možnosti využití psychologických, sociálních nebo jiných služeb v oblasti pomoci obětem domácího násilí. Vzhledem k tomu, že výpověď ohrožené osoby byla jedním z nejdůležitějších faktorů při rozhodování policisty o tom, zda přistoupí k vykázání či nikoli, byla policistovi výslovně stanovena povinnost poučit ohroženou osobu o následcích vyplývajících z uvedení vědomě nepravdivých údajů.

Vykázání trvalo po dobu 10 dní ode dne vydání rozhodnutí, přičemž tato doba nemohla být zkrácena ani se souhlasem ohrožené osoby. Toto opatření mělo zabránit případům typickým právě pro domácí násilí, totiž, že ohrožená osoba má poté, co se situace vedoucí k vykázání násilné osoby po tomto vykázání poněkud uklidní, tendenci jednání vykázané osoby vůči sobě omlouvat, bagatelizovat, namlouvat si, že to násilná osoba „tak nemyslela“, že už se podobné jednání „nikdy nebude opakovat“, či dokonce, že za to, co jí

násilná osoba způsobila, „může ona (tj. ohrožená osoba) vlastně sama“, apod. To by následně mohlo vést k tomu, že by ohrožená osoba souhlasila se zkrácením doby vykázání, v důsledku čehož by se násilná osoba vrátila do společného obydlí k ohrožené po poměrně krátké době a ohrožená osoba by při svém rozhodování o tom, jak celou situaci vyřešit (např. zda podat návrh na vydání předběžného opatření soudu apod.) byla opět ovlivňována přítomností násilné osoby a účelu vykázání by tak nebylo dosaženo.

Pokud však ohrožená osoba podala návrh na vydání předběžného opatření podle občanského soudního řádu v průběhu vykázání, doba vykázání se prodlužovala až do pravomocného rozhodnutí soudu o tomto návrhu.

Policista byl povinen ve lhůtě do 3 dnů od vydání rozhodnutí o vykázání provést kontrolu, zda rozhodnutí o vykázání dodržuje vykázaná i ohrožená osoba. O této kontrole byl policista povinen sepsat úřední záznam.

Do **zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád**, bylo zákonem č. 135/2006 Sb. vloženo v návaznosti na institut vykázání Policií České republiky mj. nové ustanovení § 76b²⁸ upravující speciální předběžné opatření a nové ustanovení § 273b nazvané „Výkon rozhodnutí o vykázání ze společného obydlí a nenavazování kontaktů s oprávněným“²⁹.

Podle uvedeného nového ustanovení § 76b občanského soudního řádu, *„je-li jednáním účastníka, proti kterému návrh směřuje, vážným způsobem ohrožen život, zdraví, svoboda nebo lidská důstojnost navrhovatele, může předseda senátu předběžným opatřením uložit účastníku, proti kterému návrh směřuje“*, zejména aby *„dočasně opustil byt nebo dům společně obývaný s navrhovatelem, jakož i jeho bezprostřední okolí, nebo do něj nevstupoval“*, nebo *„aby se zdržel setkávání s navrhovatelem a navazování kontaktů s ním“*.

Toto předběžné opatření trvá jeden měsíc od jeho vykonatelnosti. Předcházelo-li rozhodnutí o návrhu na předběžné opatření vykázání Policií České republiky o vykázání, počíná tato lhůta dnem následujícím po dni, v němž uplynula lhůta pro vykázání. Bylo-li před uplynutím této lhůty zahájeno řízení ve věci samé, může předseda senátu na návrh navrhovatele rozhodnout o prodloužení doby trvání předběžného opatření; vezme přitom

²⁸ Česko. Zákon č. 135 ze dne 14. března 2006, kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2006, částka 46, s. 1630. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2006/sb046-06.pdf>>.

²⁹ Česko. Zákon č. 135 ze dne 14. března 2006, kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2006, částka 46, s. 1631. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2006/sb046-06.pdf>>.

v úvahu trvání stavu ohrožení navrhovatele a důvody podaného návrhu na zahájení řízení ve věci samé, majetkové či jiné poměry účastníků, včetně vlastnických a jiných vztahů ke společnému obydlí, na které se vztahuje předběžné opatření, a další rozhodné okolnosti. Předběžné opatření však zanikne nejpozději uplynutím doby jednoho roku od okamžiku jeho nařízení.

Pokud soud rozhodne na základě návrhu na vydání předběžného opatření podle § 76b občanského soudního řádu o vykázání násilné osoby ze společného obydlí a nenavazování kontaktů s ohroženou osobou, postupuje se při výkonu tohoto rozhodnutí podle citovaného nového ustanovení § 273b občanského soudního řádu - soud v součinnosti s příslušnými státními orgány (tj. zejména s Policií České republiky) vykáže násilnou osobu ze společného obydlí, odebere jí všechny klíče od společného obydlí, které drží, a popřípadě jí zakáže setkávat se s ohroženou osobou nebo ji jinak kontaktovat. Soud zároveň poskytne vykazované osobě příležitost, aby si bezprostředně při výkonu rozhodnutí vyzvedla ze společného obydlí své osobní cennosti a dokumenty, jakož i věci, které slouží její osobní potřebě; během trvání předběžného opatření podle ustanovení § 76b občanského soudního řádu pak vykázané osobě umožní vyzvednout i věci nezbytné k výkonu její podnikatelské činnosti nebo výkonu povolání.

Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, byl zákonem č. 135/2006 Sb. novelizován tak, že do ustanovení § 171 odst. 1 trestního zákona bylo vloženo nové písmeno e), podle kterého ten, kdo „*se dopustí závažného nebo opakovaného jednání, aby zmařil rozhodnutí o vykázání vydané podle zvláštního právního předpisu, nebo na základě předběžného opatření soudu*“, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců nebo peněžitým trestem³⁰. Taková úprava v ustanovení § 171 odst. 1 písm. e) tohoto zákona dopadala i na dosud nepravomocná, ale již vykonatelná rozhodnutí policejního orgánu o vykázání, jakož i na rozhodnutí soudu, jimiž bylo vykázání nařízeno v podobě předběžného opatření.

Do **zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení**, byla zákonem č. 135/2006 Sb. nově vložena mj. ustanovení § 74a a § 74b, upravující postavení intervenčních center³¹

³⁰ Česko. Zákon č. 135 ze dne 14. března 2006, kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2006, částka 46, s. 1631. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2006/sb046-06.pdf>>.

³¹ Česko. Zákon č. 135 ze dne 14. března 2006, kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2006, částka 46, s. 1632. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2006/sb046-06.pdf>>.

3.1.2 Současná právní úprava institutu vykázání

V současné době je problematika institutu vykázání a domácího násilí v České republice právně upravena především v zákoně č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, v zákoně č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v zákoně č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů a v zákoně č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, s účinností od 1. ledna 2009 zrušil a nahradil výše uvedený zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky. Právní úpravu vykázání je obsažena v hlavě VII v ustanoveních § 44 až 47 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky³².

Podle těchto ustanovení je policista oprávněn vykázat ze společného obydlí s ohroženou osobou osobu, u níž lze na základě zjištěných skutečností důvodně předpokládat, zejména s ohledem na předcházející útoky, že se tato osoba dopustí nebezpečného útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvláště závažného útoku proti lidské důstojnosti. Vykázání se může vztáhnout i na bezprostřední okolí společného obydlí, přičemž policista stanoví územní rozsah prostoru, na který se vykázání vztahuje podle míry požadavku účinné preventivní ochrany osoby ohrožené. Dle VANGELIHO³³ se bezprostředním okolím povětšinou rozumí takové okolí nemovitosti, v níž je společné obydlí, které s ním přímo souvisí, a vstup do něho je proto podmínkou přístupu do společného obydlí. Pokud dojde k útoku na ohroženou osobu mimo společné obydlí, např. v hotelu, chatě apod., bude se toto vykázání vztahovat na společné obydlí, které tyto osoby reálně dlouhodobě spolu obývají, jak vyplývá z dikce a účelu ustanovení, nikoli na momentálně přechodně či krátkodobě obývaný prostor, např. hotelový pokoj.

VANGELI³⁴ rovněž uvádí, že rozsah bezprostředního okolí musí policista stanovit i s ohledem na princip přiměřenosti tak, aby bezdůvodně neomezoval osobu vykázanou. Lze jej např. stanovit pomyslnou vzdáleností od společného obydlí, stanovením ulice ve městě, do které má vykázaná osoba zapovězen přístup apod.

³² Česko. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008 o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 4095- 4097.

³³ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. Praha, 2009, s 180.

Je-li v důsledku vykázání ohrožen provoz objektu nebo znemožněn výkon zaměstnání vykázané osoby, policista o této skutečně bezodkladně vyrozumí provozovatele objektu nebo zaměstnavatele vykázané osoby za účelem přijetí potřebných opatření.

Vykázání podle zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, trvá stejně dlouho jako podle předchozího zákona č. 283/1991 Sb., tj. 10 dnů ode dne jeho provedení, a rovněž i nadále platí, že tuto dobu nelze zkrátit ani se souhlasem ohrožené osoby a že podáním návrhu na předběžné opatření podle občanského soudního řádu se doba vykázání prodlužuje do dne nabytí právní moci rozhodnutí soudu o tomto návrhu. Tento návrh však může být podán pouze v průběhu vykázání, tj. v době, kdy je násilná osoba vykázána.

Policista může vykázat násilnou osobu i v její nepřítomnosti, přičemž není-li vykázaná (násilná) osoba vykázání přítomna, je policista povinen ji informovat, tj. poučit o jejích právech a povinnostech v souvislosti s vykázáním, hned při prvním kontaktu, a pokud je to možné, tak jí rovněž předá při tomto prvním kontaktu potvrzení o vykázání, v opačném případě ji poučí o možnosti převzít potvrzení o vykázání a kopii úředního záznamu o vykázání u příslušného útvaru Policie České republiky; součástí poučení je i uvedení adresy tohoto útvaru. Dle VANGELIHO³⁵ nastávají účinky vykázání vůči vykázané osobě od chvíle, kdy je policista provede, nikoliv např. od chvíle, kdy se o něm vykázaná osoba dozví, či je jí předáno potvrzení. Skutečnost, zda vykázaná osoba o vykázání ví či nikoli, však může mít význam pro posouzení jejího případného deliktního jednání (zda vykázání vědomě maří apod.).

Vykázání oznámí policista ústně vykázané i ohrožené osobě, kromě toho vyhotoví písemné potvrzení o vykázání, které těmto osobám proti podpisu předá. Písemná forma tohoto potvrzení sice není výslovně zákonem stanovena, ale vyplývá z povahy věci, zejména z ustanovení o předání tohoto potvrzení proti podpisu, jakož i ze stanovení obligatorních součástí tohoto potvrzení - vymezení prostoru, na který se vykázání vztahuje, uvedení totožnosti ohrožené a vykázané osoby, poučení o právech a povinnostech vykázané osoby a adresa útvaru Policie České republiky, u kterého si může vyzvednout kopii úředního záznamu o vykázání. Pokud by ohrožená nebo vykázaná osoba odmítla převzít potvrzení o vykázání nebo písemně potvrdit převzetí tohoto potvrzení, policista to uvede v úředním záznamu.

³⁴ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. Praha, 2009, s 189.

³⁵ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. Praha, 2009, s. 182.

Lhůta pro vypracování úředního záznamu o vykázání není výslovně zákonem stanovena, ovšem dá se dovodit z povinnosti policisty zaslat do 24 hodin od vstupu policisty do společného obydlí kopii tohoto úředního záznamu příslušnému intervenčnímu centru a soudu, který je příslušný k rozhodnutí o návrhu na vydání předběžného opatření podle občanského soudního řádu (pokud ve společném obydlí žije nezletilá osoba, zasílá policista kopii tohoto úředního záznamu i příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí). Oproti úpravě stanovené předchozím zákonem č. 283/1991 Sb., podle které byl policista povinen do 24 hodin od vstupu policisty do společného obydlí vyhotovit písemné rozhodnutí o vykázání, jehož opis měl doručit do 24 hodin od jeho vydání příslušnému intervenčnímu centru (případně i příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí), tedy došlo k rozšíření institucí, kam je policista kopii úředního záznamu o vykázání zaslat, navíc i ke zkrácení doby od vykázání a vyrozumění uvedených institucí. To fakticky umožňuje rychlejší zapojení intervenčních center do celého případu.

Další povinností policisty je podle ustanovení § 46 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, poučit ohroženou osobu o „*možnosti podání návrhu na vydání předběžného opatření podle občanského soudního řádu, o možnosti využití psychologických, sociálních nebo jiných služeb v oblasti pomoci obětem násilí a následcích vyplývajících z uvedení vědomě nepravdivých údajů, k nimž policista při vykázání přihlíží*“³⁶. Uvedený návrh na předběžné opatření se podává podle § 76b občanského soudního řádu, o kterém bylo více uvedeno výše v kapitole 3.1.1. Následkem vyplývajícím z uvedení vědomě nepravdivých údajů by mohly podle okolností případů být zejména pokuta za přestupek proti pořádku ve státní správě vyskytující se na více úsecích státní správy podle ustanovení § 21 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění novelizovaném zákonem č. 67/1993 Sb.³⁷, pokuta za přestupek křivého vysvětlení podle ustanovení § 47a odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění novelizovaném zákonem č. 265/2001 Sb.³⁸, případně trestní stíhání pro trestný čin křivé obvinění podle ustanovení § 345 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku³⁹.

³⁶ Česko. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008 o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 4096.

³⁷ Česko. Zákon č. 67 ze dne 27. ledna 1993, kterým se mění a doplňují zákon České národní rady č. 200/1990 Sb., o přestupcích, zákon České národní rady č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, a zákon České národní rady č. 553/1991 Sb., o obecní policii. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1993, částka 20, s. 378. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1993/sb20-93.pdf>>.

³⁸ Česko. Zákon č. 265 ze dne 29. června 2001, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších

Vykázané osobě poskytne policista podle ustanovení § 45 odst. 3 zákona č. 273/2008 Sb. „*bez zbytečného odkladu informace o možnostech jejího dalšího ubytování a v souvislosti s tím nezbytnou součinnost. Od této osoby si dále vyžádá adresu pro doručování*“⁴⁰.

Povinnosti vykázané osoby (opustit neprodleně prostor vymezený policistou v potvrzení o vykázání, zdržet se vstupu do tohoto prostoru, zdržet se styku nebo navazování kontaktu s ohroženou osobou a vydat policistovi na jeho výzvu všechny klíče od společného obydlí, které drží), jsou stejně jako její práva (vzít si ze společného obydlí věci sloužící její osobní potřebě, osobní cennosti a osobní doklady, vzít si tyto věci a dále věci nezbytné pro její podnikání nebo pro výkon povolání ze společného obydlí jedenkrát i v průběhu vykázání, ověřovat provedení vykázání zejména na čísle tísňového volání 158 a vyzvednout si kopii úředního záznamu o vykázání u příslušného útvaru policie) stanovena v ustanovení § 45 odst. 1 a 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky⁴¹.

Hlavní změnou oproti úpravě obsažené v zákoně č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, je, že zakročující policista postupuje jen podle zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Samotné vykázání je oprávněním a donucovacím úkonem (faktickým úkonem) sui generis a policista již nevystupuje jako správní orgán a nevydává rozhodnutí podle správního řádu. U vykázání rovněž není rozhodující, zda je vykázaná osoba přítomna, nerozlišují se tedy již dvě formy rozhodnutí, tj. rozhodnutí o vykázání a rozhodnutí o zákazu vstupu. Proti vykázání lze podat námitky na místě ústně, nebo písemně do tří dnů od převzetí potvrzení. Tyto námitky posuzuje krajské ředitelství Policie České republiky. Dle VANGELIHO⁴² „*ačkoli bylo vykázání vytrženo z režimu správního řízení a její procesní postavení bylo tedy formálně oslabeno, nově stanovené lhůty pro podání námitek a jejich posouzení jsou z hlediska doby trvání vykázání vhodnějším řešením. Dále je třeba mít na paměti i skutečnost, že fakticita úkonu nebrání domáhání se ochrany před nezákonným zásahem správní žalobou nebo uplatnění nároku na náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem. Dále se také rozšířila ochrana ohrožené*

předpisů, a některé další zákony. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2001, částka 102, s. 6421. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2001/sb102-01.pdf>>.

³⁹ Česko. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 434.

⁴⁰ Česko. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008 o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 4091.

⁴¹ Česko. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008 o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 4091.

osoby (vykázaná osoba je povinná zdržet se styku nebo navazování kontaktu s ohroženou osobou)“.

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, s účinností od 1. ledna 2010 zrušil a nahradil výše uvedený zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon. I v trestním zákoníku je domácí násilí postihováno zejména na základě speciálního ustanovení o přečinu týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199⁴³, jakož i podle dalších skutkových podstat v závislosti na újmě, která byla jednáním se znaky domácího násilí způsobena (např. zločin znásilnění podle § 185 trestního zákoníku, přečin vydírání podle § 175 trestního zákoníku, přečin ublížení na zdraví podle § 146 trestního zákoníku⁴⁴).

Podle ustanovení § 337 odst. 2 trestního zákoníku⁴⁵ se přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázaní dopustí ten, kdo „*se dopustí závažného nebo opakovaného jednání, aby zmařil vykázaní provedené podle jiného právního předpisu nebo rozhodnutí o předběžném opatření soudu, kterým se ukládá povinnost dočasně opustit společné obydlí a jeho bezprostřední okolí a zdržet se vstupu do něj nebo povinnost zdržet se styku s navrhovatelem a navazování kontaktů s ním*“. Za tento přečin může být pachatel potrestán odnětím svobody až na tři léta.

V **zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách**, bylo zákonem č. 29/2007 Sb., kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, zákon č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím, zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, s účinností od 30. ledna 2007 zakotveno mj. ustanovení § 60a upravující postavení intervenčních center⁴⁶ (uvedeným zákonem č. 29/2007 Sb., byla zároveň zrušena úprava této problematiky v zákoně č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů).

⁴² VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. Praha, 2009, s. 183.

⁴³ Česko. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 398.

⁴⁴ Česko. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 384-396.

⁴⁵ Česko. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 432.

⁴⁶ Česko. Zákon č. 29 ze dne 30. ledna 2007, kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, zákon č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím, zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2007, částka 12, s. 222. Dostupný z WWW: < <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2007/sb012-07.pdf>>.

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, obsahuje i v současné době ustanovení § 76b, upravující možnost zejména ohrožené osoby podat návrh na předběžné opatření, o kterém bylo psáno výše v kapitole 3.1.1.

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích obsahuje mj. skutkovou podstatu přestupků proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1⁴⁷.

3.2 Úprava institutu vykázaní domácího násilí v rámci interních aktů řízení Policie České republiky

Policíí České republiky byla problematika domácího násilí vždy vnímána jako závažný společenský problém, kterému byla věnována patřičná pozornost i v rámci jejích **interních aktů řízení**.

Problematiky domácího násilí se týkal již dne 10. září 2004 vydaný **Metodický pokyn ředitele Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia České republiky č. 2/2004, kterým se upravuje postup Policie České republiky při oznámení, prověřování a vyšetřování případů domácího násilí**.

V návaznosti na zavedení institutu vykázaní do českého právního řádu a na postupný vývoj jeho právní úpravy byly v rámci Policie České republiky postupně vydány:

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 179/2006, kterým se stanoví postup příslušníků Policie České republiky v případech domácího násilí, účinný od 1. ledna 2007 do 31. prosince 2009.

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 200/2008, o provádění vykázaní, účinný od 1. ledna 2009 do 31. prosince 2009.

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 166/2009, o provádění vykázaní, účinný od 1. ledna 2010

⁴⁷ Česko (Československo). Zákon č. 200 České národní rady ze dne 17. května 1990 o přestupcích. In *Sbírka zákonů České a Slovenské federativní republiky*. 1991, částka 35, s. 818. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1990/sb035-90.pdf>>.

4 POSTUP POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY PŘI PROVÁDĚNÍ VYKÁZÁNÍ

4.1 Obecný postup

4.1.1 Postup na místě incidentu a následná činnost policistů

Prvním krokem zasahujících policistů je zajistit bezpečnost všech přítomných osob. To znamená oddělit oběti (ohroženou osobu) od pachatele (násilné osoby). Pokud to okolnosti dovolí, je dobré odvést osoby do oddělených místností, aby na sebe neviděly a nemohly spolu dále komunikovat. Násilí násilné osoby se může vystupňovat při příjezdu hlídky Policie České republiky, v tu chvíli totiž ztrácí kontrolu nad ohroženou osobou. Násilná osoba, může kontrolovat ohroženou osobu i prostřednictvím gest nebo řeči těla, a tak může ovlivňovat její komunikaci s policií. Ohrožená osoba se v přítomnosti násilné osoby zpravidla bojí mluvit s policisty, protože jí hrozí pozdější odplata za strany násilné osoby.

Zasahující policisté musí dbát při zákroku také na svou bezpečnost. Je nutné zabezpečit zbraně, jichž bylo použito, stejně jako dalších předměty představujících na místě činu bezprostřední hrozbu, protože při řešení domácího násilí dochází k nevypočitatelnému vývoji a chování násilných i ohrožených osob.

Dále musí policisté zjistit charakter zranění osob, zkontrolovat bezpečí dětí a zjistit, jaké je poškození bytu a osobních věcí. Po tomto základním prověření se většinou rozdělí jednotlivé role účastníků incidentu, protože ti, případně i děti, se musí vyslechnout odděleně. O tom, jak si policisté rozdělí pro účely výslechu jednotlivé účastníky incidentu, se rozhoduje podle počtu zasahujících policistů a složení hlídky (věk, pohlaví, fyzická zdatnost, služební zkušenosti zasahujících policistů). S osobou násilnou jedná zkušenější, starší a podle situace fyzicky zdatnější policista. Násilná osoba bývá často člověk „dvou tváří“ tzn. navenek slušný a spořádaný občan, ale i tento člověk se může po odchodu policisty chovat zcela jinak než v jeho přítomnosti. Násilná osoba mívá tendenci situaci zlehčovat, poskytovat omluvy pro své násilné jednání a manipulovat s policistou tak, aby jej přesvědčil, že jeho chování bylo v pořádku. Na takovou snahu však nesmí zakročující

policista přistoupit. Zakročující policista by se také neměl nechat zastrašit případnými hrozbami, násilná osoba může mít tendenci před ohroženou osobou vystupovat způsobem ukazujícím, že „na ni jsou policisté krátcí“. S osobou ohroženou jedná podle jejího pohlaví mladší policista nebo policistka. Při výslechu je nutné ohrožené osobě poskytnout důvěru a porozumění, snažit se vcítit do její kůže, vše řádně zadokumentovat, informovat ji o postupu policistů. S malými dětmi jednájí policisté nebo policistky, kteří jsou rodiči. Komunikaci s dětmi do 15 let věku provádějí pouze v nezbytném rozsahu. Výslechy dětí jsou oprávněni provádět pouze specializovaní příslušníci služby kriminální policie a vyšetřování. Pokud hrozí, že hlídka nebude schopna úspěšně dokončit zákrok, musí přivolat posily. Při komunikaci s osobami platí **zásada naslouchání** – nejdříve dobře naslouchejme, teprve pak se ptejme. Na závěr je nutné zjistit, zda jsou přítomny výše uvedené znaky domácího násilí a vyhodnotit za využití metody SARA DN riziko hrozby budoucím násilím.

Během konzultace nesmí policisté zapomenout kontrolovat situaci na místě (zejména by měli dávat pozor na bezpečnost účastníků incidentu i svoji vzhledem k možnosti neočekávaného útoku). Následně se dokončí služební úkony, např. ohledání místa činu (zajištění důkazů a fotodokumentace), jestliže tak nebylo učiněno dříve jako neodkladný úkon. Policisté informují příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí o domácím násilí s přítomností dětí, intervenční centrum a místně příslušný soud v případě vykázání násilné osoby. Ohroženou osobu informují o bezpečnostním plánu, o správném způsobu volání na tísňovou linku 158 a předají jí kontakty na instituce, které poskytují pomoc obětem domácího násilí (např. na příslušné intervenční centrum).

Bezpečí osoby ohrožené domácím násilím je základním předpokladem vyřešení problému. V případě náhlého útoku by ohrožená osoba měla pamatovat především na své zdraví a život. Policista by jí měl informovat o možných bezpečnostních opatřeních. Rady a instrukce policisty snižují u ohrožené osoby pocit bezmoci a strachu. Ohrožená osoba by měla být především poučena, aby se svěřila přátelům a příbuzným, kterým důvěřuje, že je doma napadána. Je totiž důležité, aby si vytvořila podpůrnou síť, kde se jí dostane alespoň krátkodobé pomoci, je důležité, aby násilí dále neskrývala.

Pokud dojde k samotnému vykázání násilné osoby, je policista povinen zajistit přítomnost nezúčastněné osoby. Tuto povinnost však nemusí splnit, jestliže hrozí nebezpečí z prodlení, zejména pak v případě, pokud by v souvislosti se zajišťováním přítomnosti

nezúčastněné osoby hrozila eskalace konfliktu nebo by bylo spojeno s nepřiměřenou čekací dobou. Nezúčastněnou osobou přitom nemůže být jiný policista. Vykázání je policista povinen oznámit ústně násilné osobě a ohrožené osobě, přitom je poučí o jejich právech a povinnostech – a vyhotoví o tom potvrzení o vykázání. Potvrzení o vykázání včetně písemného poučení policista předá ohrožené osobě a vykázané osobě proti podpisu a jeden výtisk podepsaný vykázanou a ohroženou osobou založí do spisu. Pokud vykázaná či ohrožená osoba odmítne podepsat potvrzení o vykázání, policista to musí poznamenat v potvrzení o vykázání. Následně zakročující policista vyzve vykázanou osobu, aby mu vydala všechny klíče od společného obydlí, které má u sebe a poučí ji o následcích neuposlechnutí výzvy k vydání klíčů. Vydání klíčů musí policista také zaznamenat v potvrzení o vykázání. Samotné vykázání trvá po dobu 10 dnů, přičemž desetidenní lhůta začíná běžet dnem následujícím po dni, v němž došlo k vykázání a končí ve 24:00 hod. desátého dne. Tuto dobu nelze zkrátit ani se souhlasem osoby ohrožené. Policista jasně a zřetelně určí prostor, na který se vykázání vztahuje, a to včetně rozsahu bezprostředního okolí společného obydlí, s přihlédnutím k potřebě ochrany ohrožené osoby. Nesouhlasí-li vykázaná osoba s vykázáním, může proti němu na místě podat námitky. Policista vykázanou osobu poučí o tom, že své námitky může podat i písemně, a to do tří dnů ode dne převzetí potvrzení o vykázání u vedoucího místně příslušného územního odboru krajského ředitelství Policie České republiky. Podání námitek nemá odkladný účinek. Pokud není vykázaná osoba v době vykázání přítomna ve společném obydlí, policista učiní veškerá opatření, aby mohl vykázané osobě sdělit, že je vykázána. Jestliže se vykázaná osoba dozví o tom, že byla vykázána, od jiné osoby, než od policisty (od manželky, družky apod.), má právo si tuto informaci ověřit na lince tísňového volání 158. Z tohoto důvodu musí policista, který vykázání provedl, o vykázání ihned informovat dozorčí službu, která informuje příslušné operační středisko Policie České republiky. Před tím, než vykázaná osoba opustí prostor vymezený policistou v potvrzení o vykázání, může si vzít z tohoto prostoru věci sloužící její osobní potřebě – hygienické potřeby, běžné oděvní součásti, mobilní telefon, léky a zdravotní pomůcky, osobní cennosti a osobní doklady. Odmítne-li vykázaná osoba opustit prostor, na který se vykázání vztahuje, je policista oprávněn použít po předchozí výzvě všech oprávnění a zákonných prostředků za účelem prosazení vykázání.⁴⁸

⁴⁸ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 200/2008, o provádění vykázání,

K právě popsanému postupu policie při využití institutu vykázání je třeba poznamenat, že vychází především ze závazného pokynu policejního prezidenta č. 200/2008, o provádění vykázání, účinného od 1. ledna 2009 do 31. prosince 2009. V tomto závazném pokynu byl tento postup popsán velice podrobně a přehledně, takže se podle něj dá postupovat i po 1. lednu 2010, kdy vstoupil v účinnost závazný pokyn policejního prezidenta č. 166/2009, o provádění vykázání, který je proti svému předchůdci méně podrobný.

4.1.2 Výklad pojmu „věci sloužící osobní potřebě“

Osobou, která bude rozhodovat o tom, co lze zahrnout pod pojem „věci sloužící osobní potřebě“ ve smyslu ustanovení § 45 odst. 2 písm. a) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky⁴⁹, je policista, který vykazuje, a to podle okolností konkrétního řešeného případu. Těmito věcmi se rozumějí zejména přiměřená hotovost (např. obsah peněženky), mobilní telefon, náhradní ošacení a základní hygienické potřeby. Při výkonu práva vykázané osoby podle písm. b) citovaného ustanovení⁵⁰ pak půjde zejména o další ošacení v rozsahu cca desetidenního pobytu mimo společné obydlí, případně další hotovost, hygienické potřeby apod. Pokud nebude mít vykázaná osoba dostatek finančních prostředků, není věcí Policie České republiky tuto záležitost dále řešit, nicméně dle konkrétních okolností řešeného případu by bylo vhodné poskytnout vykázané osobě alespoň částečnou součinnost, spočívající např. v umožnění jejího (např. telefonického) kontaktu s příbuznými apod.

4.1.3 Součinnost při hledání ubytování

Povinností Policie České republiky je poskytnout násilné (vykázané) osobě informace o možnostech jejího dalšího ubytování a v souvislosti s tím i nezbytnou součinnost, prakticky to znamená, že policista sdělí vykázané osobě, jaké jsou možnosti ubytování v daném místě a předá jí kontakty na azylové domy apod., případně vezme

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 166/2009, o provádění vykázání.

⁴⁹ Česko. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008 o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 4096.

⁵⁰ Česko. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008 o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 4096.

vykázanou osobu na služebnu a nechá ji zatelefonovat, aby si zajistila ubytování. Tím však součinnost policisty končí.

4.1.4 Informace o podání návrhu na předběžné opatření

Právní úprava neřeší, jakým způsobem bude Policie České republiky informována o tom, že poté, co byla násilná osoba vykázána ze společného obydlí, podá ohrožená osoba návrh na vydání předběžného opatření podle § 76b občanského soudního řádu. Nic však nebrání tomu, aby se policisté přímo dotázali příslušného soudu na to, zda ohrožená osoba podala návrh podle 76b občanského soudního řádu. Takovou informaci lze také získat přímo od ohrožené osoby. V případě, že by snad v této věci vyvstávaly komplikace a soudy s Policií České republiky nekomunikovaly, vyvstala by potřeba věc řešit jednáním s Ministerstvem spravedlnosti.

4.1.5 Právní pomoc násilné osobě

V případě, že násilná osoba trvá na přítomnosti advokáta, je třeba mít na paměti, že se nejedná o situaci, kdy může být osoba násilná zastoupena v řízení, kdy tedy může využít právo na právní pomoc zaručené čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod⁵¹. Na druhou stranu je však třeba připustit, že vykázání představuje podstatný zásah do práv násilné osoby, a je proto pochopitelné, že tato osoba může projevit zájem o přítomnost právníka nebo o konzultaci s ním. Neznamená to však, že by policisté byli povinni vyčkávat s vykázáním na přítomnost přivolaného právníka. Na druhou stranu však policista nemá přítomnosti přivolaného právníka bránit, pokud tento dodržuje jeho pokyny, neohrožuje provedení vykázání, a nejsou tedy dány důvody pro využití oprávnění podle § 43 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky⁵², tj. po nezbytnou dobu se nezdržovat na určeném místě. To, jestli policista umožní vykázané osobě se např. telefonicky s právníkem spojit, nebo ho přivolat ještě ze společného obydlí, závisí na konkrétních podmínkách případu. Zejména je třeba brát ohled na zájem osoby ohrožené

⁵¹ Česko. Usnesení předsednictva České národní rady č. 2 ze dne 16. prosince 1992 o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1993, částka 1, s. 22. Dostupný z WWW: < <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1993/sb01-93.pdf>>.

⁵² Česko. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008 o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 4095.

a na potřebu co nejrychlejšího oddělení násilné a ohrožené osoby. Pokud jsou však zúčastněné osoby odděleny a atmosféra je klidná, není důvod znemožňovat násilné osobě telefonát uskutečnit.

4.2 Vykázání násilné osoby ve zvláštních případech⁵³

4.2.1 Společné obydlí jako místo podnikání násilné osoby

V případě, že násilná osoba má ve společném obydlí místo svého podnikání, je možné vykázáním postihnout jen prostor, který slouží k bydlení, za podmínky, že tento prostor lze prakticky oddělit od prostoru určeného pro podnikání násilné osoby. Není-li takové oddělení možné, a pro vykázání jsou dány podmínky, vykáže policista násilnou osobu i z míst, která využívá ke svému podnikání.

4.2.2 Násilná osoba je mladší 15 let

V případě, že násilnou osobou je mladistvý či dokonce osoba mladší 15 let a jsou dány podmínky pro vykázání této osoby, je na místě, aby Policie České republiky vyrozuměla orgán sociálně-právní ochrany dítěte, který bude postupovat analogicky podle § 16 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů⁵⁴. Je třeba upozornit, že institut vykázání je určen k preventivní ochraně ohrožených osob před násilným jednáním ze strany násilné osoby. Na druhé straně bude v daném případě záviset na posouzení individuálních okolností, konkrétně na tom, zda je mladistvý, či dokonce osoba mladší 15 let natolik nebezpečná a nezvladatelná např. pro její rodiče, že hrozí opakovaný útok z jeho strany. Pokud lze předpokládat, že mladistvý se bude nadále dopouštět takového jednání, či snad hrozí ještě intenzivnější útoky z jeho strany a současně

⁵³ Stanovisko odboru bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra k postupu policie při aplikaci institutu vykázání v některých specifických případech, Č.j.: MV-70120/OBP-P-2008.

Stanovisko ředitelství pro řízení lidských zdrojů Policejního prezidia České republiky k postup při řešení domácího násilí, kdy násilnou osobou je osoba zbavená svéprávnosti, případně invalidní, když násilí směřuje vůči jejímu opatrovníkovi (ohrožená osoba), Č.j. PPR- 3593-1/ČJ-2010-99UP .

⁵⁴ Česko. Zákon č. 359 ze dne 9. prosince 1999 o sociálně-právní ochraně dětí. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1999, částka 111, s. 7665. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1999/sb111-99.pdf>>.

osoby žijící s ním ve společném obydlí, zejména zákonní zástupci nejsou schopni takové jeho jednání usměrnit, není vykázaní vyloučeno.

Je však třeba se zabývat také tím, kde by mladistvý, který byl vykázan, pobýval. V tomto případě nelze mladistvému poskytnout pouze součinnost ve smyslu § 45 odst. 3 zákona č. 273/2008, o Policii České republiky⁵⁵. Je proto nezbytné postupovat ve spolupráci s orgány sociálně-právní ochrany dětí, které Policie České republiky kontaktuje, a ty zajistí umístění mladistvého v diagnostickém ústavu. V každém případě však Policie České republiky může využít své oprávnění podle § 26 zákona č. 273/2008, o Policii České republiky⁵⁶, a osobu mladistvého zajistit.

Vzhledem k tomu, že vykázaní není podle právní úpravy účinné od 1. ledna 2009 rozhodnutím podle správního řádu, neexistuje již řízení, pro které by Policie České republiky jakožto správní orgán mohla nezletilému nebo mladistvému ustanovit opatrovníka. Pokud se týká dalších úkonů, které by taková osoba měla vykonávat prostřednictvím zákonných zástupců, se kterými se po dobu vykázaní nesmí stýkat, může opatrovníka pro takové případy určit jedině soud na základě opatrovnického řízení podle občanskoprávní úpravy, o jehož zahájení však Policie České republiky nemá možnost požádat. Žádost mohou podat v takovém případě pouze zákonní zástupci nebo orgán sociálně-právní ochrany dětí.

4.2.3 Ohrožená osoba je na osobě násilné závislá

V případě, že ohroženou osobou bude například stará, nemohoucí nebo nemocná osoba, která je péčí odkázána či závislá na pomoci násilné osoby, která má být ze společného obydlí vykázána, protože se vůči této osobě (či vůči jiné osobě žijící ve společném obydlí) dopouští jednání, které nese znaky domácího násilí, bude Policie České republiky po vykázaní postupovat stejně, jako kdyby se vykázaná osoba dopustila trestného činu a bylo třeba ji zajistit nebo zadržet apod. V těchto případech Policie České republiky zajišťuje pomoc pro ohroženou osobu, tzn., že v první řadě zajistí lékařské ošetření, došlo-li ke zranění. Pokud byla ohrožená osoba odkázána na péči či pomoc vykázané osoby

⁵⁵ Česko. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008 o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 4096.

⁵⁶ Česko. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008 o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 4090-4091.

a současně není jiná osoba, která by se o ni mohla postarat, je třeba uvědomit příslušný odbor sociální péče. V případě, že k incidentu došlo např. v nočních hodinách, zajistí policisté převoz nemohoucí či staré osoby do zdravotnického zařízení (nemocnice) a ráno pak již bude situace řešena v součinnosti s příslušným odborem sociální péče.

4.2.4 Násilná osoba je matka malého dítěte

V případě, že násilnou osobou, která má být ze společného obydlí vykázána, bude matka malého dítěte, zhodnotí Policie České republiky situaci podle konkrétních okolností a ponechá dítě v péči druhého rodiče, je-li to možné, kontaktuje další příbuzné (prarodiče apod.), a není-li možné zajistit osobu, která se o dítě postará, uvědomí orgán sociálně-právní ochrany dětí (to ostatně provede vždy, je-li ve společném obydlí nezletilé dítě).

4.2.5 Útok mimo společné obydlí

Pokud dojde k útoku mimo společné obydlí, např. v hotelu apod., rozhodnutí o vykázání se bude vztahovat na společné obydlí, které tyto osoby reálně dlouhodobě spolu obývají, a nikoli na momentálně přechodně či krátkodobě obývaný prostor, např. hotelový pokoj. V takovém případě bude ohrožené osobě zajištěno, že se může vrátit do společného obydlí (tedy tam, kde žije a má své osobní věci) a získá tak prostor pro uspořádání svých poměrů a pro řešení své životní situace. Takový závěr lze dovodit i ze znění zákonné úpravy, tj. ustanovení § 44 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky⁵⁷, která stanoví, že násilnou osobu lze vykázat z bytu nebo domu společně obývaného s ohroženou osobou.

4.2.6 Postup Policie České republiky v případě nepřítomnosti násilné osoby

V případě, že vykázání bude provedeno v nepřítomnosti vykázané osoby, je na Policii České republiky, aby vykázanou osobu o této skutečnosti uvědomila a předala jí potvrzení. Policisté by měli za tímto účelem tuto osobu vyhledat, to znamená, že ji navštíví

⁵⁷ Česko. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008 o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 4095.

v zaměstnání, zjistí si například, kde pobývá ve volném čase a na těchto místech se jí pokusí zastihnout.

4.2.7 Násilná osoba je osoba zbavená svéprávnosti, případně invalidní, když násilí směřuje vůči jejímu opatrovníkovi (ohrožená osoba)

Tuto osobu lze vykázat za splnění zákonných podmínek, stanovených v ustanovení § 44 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky⁵⁸. Použití institutu vykázání není omezeno věkem násilné osoby ani její přičetností, invaliditou, svéprávností, atd. Za splnění výše uvedených podmínek lze vykázat jakoukoli násilnou osobu. Jedná se o preventivní opatření, které má za účel ochranu života a zdraví ohrožené osoby a nemá povahu sankce vůči násilné osobě. V žádném případě však není možné ponechat násilnou a ohroženou osobu ve společném obydlí a vykázání neprovést (pokud jsou pro vykázání zákonné důvody). Zásadní otázkou zůstává další postup policejního orgánu po vykázání takovéto násilné osoby. Je nutné postupovat ad hoc případ od případu, podle konkrétní situace.

4.3 Psychologické aspekty při provádění vykázání

4.3.1 Jednání s násilnou osobou v rámci psychologie

Zásadní komunikační technikou, která tlumí agresi je vědomé rozhodnutí pro otevřený a nezaujatý postoj. Díky tomu, že se vzdáváme konfliktogenní role "soupeře" nutíme partnera k myšlenkové reorientaci. Dle ČÍRTKOVÉ⁵⁹ " *Člověk, který přemýšlí o situaci, ve které se ocitl, již nepostupuje ryze emocionálně a zpravidla u něj klesá i původní vyladění na spontánní, efektivní (nepromyšlenou) agresi vůči zakročujícím policistům.*

" Použití komunikačních technik tlumících agresi předpokládá ze strany policisty:

- sebeovládání, tj. pevné rozhodnutí zdržet se protiagrese*
- empatii, tj. schopnost vcítit se do rozpoložení agresora*

⁵⁸ Česko. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008 o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 4095.

- *komunikativní dovednosti, tj. připravenost používat řeč jako psychologický prostředek k ovlivňování agresora*".

4.3.2 Věk zakročujícího policisty

V policejní praxi je empiricky prokázána souvislost mezi věkem policistů a četností konfliktů. Mladší policisté se častěji dostávají do konfliktů s násilnou osobou. Jednou z příčin může být menší profesionální zkušenost začínajících policistů. Psychologické rozbory ukazují, že k těmto konfliktům dochází při přímém jednání ze strany mladých policistů. Policejní psychologové se domnívají, že při těchto situacích hrají důležitou roli spíše emoce, než věcná stránka. Je zde přece jen zažitá představa, že autorita, která může přikazovat, usměrňovat a kontrolovat ostatní občany musí dosáhnout určitého věku. Pokud toto usměrňování přichází od osoby, která se věkově blíží generaci vlastních dětí, působí nepřírozně a zasahuje tak sebevědomí dotyčného jedince.

Dle ČÍRTKOVÉ⁶⁰ " *Incidenty tohoto druhu lze minimalizovat:*

- *prostým informováním začínajících policistů o působení fyzického věku jako možného zdroje konfliktů.*
- *přípravou na flexibilní styl jednání, tj. nácvikem diferencovaného vystupování vůči různým věkovým skupinám.*"

⁵⁹ ČÍRTKOVÁ, L. *Policejní psychologie*. Plzeň, 2006 s. 290

⁶⁰ ČÍRTKOVÁ, L. *Policejní psychologie*. Plzeň, 2006 s. 283

5 METODICKÁ PODPORA A POMŮCKY PŘI VYUŽÍVÁNÍ INSTITUTU VYKÁZÁNÍ V RÁMCI KRAJSKÉHO ŘEDITELSTVÍ POLICIE KRAJE VYSOČINA

Pracuji na obvodním oddělení Policie České republiky Polná, které je jedním z organizačních článků územního odboru Jihlava Krajského ředitelství policie kraje Vysočina. Příslušníci Krajského ředitelství policie kraje Vysočina se při řešení případů domácího násilí a při provádění vykázání řídí výše uvedenými platnými právními předpisy a interními akty řízení. Kromě toho mohou využívat metodické podpory a pomůcek, připravených metodickým garantem této problematiky, kterým je na Krajském ředitelství policie kraje Vysočina odbor služby pořádkové policie.

Jedná se o:

- osobní desky pro případy výjezdů k domácímu násilí a následnému vykazování násilné osoby. Tyto desky jsou umístěny v každém výjezdovém vozidle Policie České republiky a obsahují manuál postupu zasahujících policistů, právní poradenství a potřebné formuláře k provedení vykázání násilné osoby a to formulář s otázkami SARA DN (příloha I), Potvrzení o vykázání (příloha II), Úřední záznam o incidentu se znaky domácího násilí (příloha III), Úřední záznam o vykázání (příloha IV), Úřední záznam o provedení kontroly dodržování povinnosti vyplývající z vykázání (příloha V), Poučení ohrožené osoby (příloha VI), Poučení vykázané osoby (příloha VII). Ve výjezdových deskách jsou také založeny informativní letáky, kde jsou uvedeny kontakty na instituce, které pomáhají obětem domácího násilí, jako například intervenční centrum kraje Vysočina, Bílý kruh bezpečí, Linka domácího násilí a další.
- metodickou pomoc na vnitroresortní počítačové síti Policie České republiky (intranetu). Zde na stránkách odboru služby pořádkové policie je samostatná složka domácího násilí. Na problematiku domácího násilí a vykazování je vyčleněn jeden vrchní komisař odboru služby pořádkové policie, který zpracovává údaje na uvedených intranetových stránkách. Je zde uvedena veškerá legislativa, která se

vztahuje k institutu vykázání, kasuistiky a odborná literatura týkající se domácího násilí. Dále jsou na těchto intranetových stránkách uvedena stanoviska odboru bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra České republiky, usnesení Nejvyššího soudu. Je zde zpracovávána podrobná statistika o počtech vykázaných osob, z níž jsem vycházel při zpracování grafů vypovídajících o počtech vykázání na území kraje Vysočina podle jednotlivých okresů (přílohy VIII a IX). Jsou zde uváděny nedostatky, které byly zjištěny při následném vyhodnocování provedení vykázání. Nejčastěji se jedná o špatné vypsání adresy násilné osoby do formuláře o vykázání, kde zakročující policisté píší do kolonky adresy pro doručování písemností násilné osobě, adresu místa trvalého bydliště odkud násilnou osobu vykazuje, což se vzájemně vylučuje. Dalším nedostatkem provádění vykázání násilné osoby bez přítomnosti nezúčastněné osoby.

6 Z POLICEJNÍ PRAXE

6.1 První případ z policejní praxe včetně vysvětlení významu pojmu „zejména“ v zákoně č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

Ve své praxi jsem se setkal v roce 2007 s konkrétním případem, kdy se manžel dozvěděl o nevěře své manželky a v bytě ji za to fyzicky napadl surovým způsobem. Sousedé toto napadení oznámili na Policii České republiky. Zakročující policisté po provedeném šetření věc zadokumentovali jako podezření z trestného činu ublížení na zdraví podle ustanovení § 221 odst. 1 trestního zákona účinného do 31. prosince 2009 a následně manžela z bytu vykázali. Při vyplnění dotazníku SARA DN však uvedli, že se nejednalo o stupňující ani opakované násilí, takže podle tehdy platného závazného pokynu policejního prezidenta č. 179/2006 Sb., kterým se stanoví postup příslušníků Policie České republiky v případech domácího násilí, nebyly naplněny znaky domácího násilí potřebné k vykázání násilné osoby. Uvedené manželství bylo totiž do kritického dne bez problémů a nikdy nedošlo k fyzickému ani jinému způsobu napadení. Přesto však na místě incidentu vážně hrozilo, že pokud zakročující policisté umožní manželovi návrat do bytu, bude pokračovat v napadání manželky, protože jí nevěru nechtěl odpustit a chtěl se jí za tuto nevěru pomstít. K tomuto bych ještě podotkl, že zabránění opakovaného napadení manželky nebylo možno řešit ani uvalením vazby na manžela, neboť státní zástupce v tomto případě neshledal důvody vazby⁶¹.

Dne 25. září 2008 proběhlo na Policejním prezídiu České republiky školení, které bylo zaměřeno na proškolení zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Zde bylo mimo jiné vysvětleno i ustanovení § 10 odst. 4 tohoto zákona⁶², a to především pojem „zejména“. Tento pojem v této souvislosti znamená, že policista nemá povinnost provést úkon nebo jiná opatření, jestliže provádí jiný úkon, který je zejména uveden v tomto zákoně, ale úkon nemusí provést, i pokud plní jiný úkon, který není v zákoně přímo

⁶¹ Interní (empirické) materiály Krajského ředitelství policie kraje Vysočina.

⁶² Česko. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008 o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 4087.

uvedený. Tedy nemá povinnost provést úkon i za jiných okolností, než jsou uvedeny v zákoně. Vzhledem k uvedenému je tedy pojem „zejména“ nutné vykládat obdobně i ve vztahu k jeho užití v ustanovení § 44 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky⁶³, který se týká vykázaní, podle kterého je policista oprávněn vykázat osobu z bytu zejména s ohledem na předchozí útoky. Vzhledem k použitému pojmu „zejména“ je však policista s ohledem na výše uvedený výklad tohoto pojmu oprávněn také vykázat osobu na základě zjištěných jiných skutečností.

K postupu Policie České republiky při aplikaci institutu vykázaní v případě ojedinělého incidentu se v rámci vnitroresortní diskuse vyjádřil na intranetových stránkách Policie České republiky i odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra. Z jeho vyjádření, označeného jako „Upřesnění pojmového znaku zejména“ můžeme citovat „Dle zákona „Lze-li na základě zjištěných skutečností, zejména s ohledem na předcházející útoky, důvodně předpokládat, že dojde k nebezpečnému útoku ...“. Jedná se o demonstrativně uvedený příklad toho, na základě jakých skutečností může policista posoudit míru rizika dalšího útoku. Příslovce „zejména“ však jednoznačně předpokládá, že existence předcházejících útoků nemusí být jediným kritériem, na jehož základě policista situaci posuzuje. Při využití vykázaní je jistě potřeba mít na paměti účel normy, kterým je preventivní zabránění projevům domácího násilí. Institut vykázaní byl do právního řádu včleněn jako reakce na nedostatečné možnosti policie řešit následky negativního sociálního jevu domácí násilí zastavit. Má pouze preventivní funkci, neboť dokáže krátkodobě dalšímu násilí zabránit, a tím poskytne oběma stranám konfliktu čas pokusit se ho vyřešit. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, domácí násilí jako společenský jev z dobrých důvodů nedefinuje. Policie není schopna ohroženým osobám poskytnout odbornou pomoc. Vykázáním jim však může poskytnout specifický druh ochrany jejich života, zdraví, svobody nebo důstojnosti a tím zajistit nerušené období pro přijetí rozhodnutí. Policie však často není schopna vyhodnotit specifickou situaci ohrožené osoby v komplikované odborné rovině. Není schopna vždy jednoznačně posoudit, zda se u ohrožené osoby plně rozvinuly všechny syndromy provázející dlouhodobé a stupňující se domácí násilí. Motivaci policisty lze v souladu s jeho základními zákonnými úkoly často redukovat na snahu chránit život, zdraví, resp. důstojnost takové osoby, u které existuje

⁶³ Česko. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008 o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 4095.

reálné závažné ohrožení těchto hodnot. Ovšem vždy s přihlédnutím k tomu, že institut vykázání má být využit pouze v těch specifických případech, kdy zjištěná míra rizika dalšího nebezpečného útoku vede policistu k přesvědčení, že běžná oprávnění (zajištění, zadržení, vzetí do vazby), by situaci vyřešit nemusela a nemohla by ohroženou osobu vystavit dalšímu nebezpečí. Zákon nedefinuje domácí násilí v celé šíři jeho pojmových znaků. Jako pomůcku pro posouzení situace zmiňuje existenci předcházejících útoků. Institut vykázání nelze bez dalšího využívat extenzivně, vždy je třeba mít na paměti jeho specifickou a účel, pro který byl do normy včleněn. Na druhou stranu, jsou-li naplněny zákonné podmínky pro jeho využití, které jsou v porovnání s tím, co o domácí násilí praví nauka, nepoměrně volnější, a policista dospěje k přesvědčení, že jiný postup nezajistí ohrožené osobě dostatečnou ochranu a míra rizika dalšího nebezpečného útoku je vysoká, jeho využití nic nebrání, i kdyby prvnímú incidentu prokazatelně nepředcházely jiné útoky.“

6.2 Druhý případ z policejní praxe

Druhý případ z mé policejní praxe⁶⁴ se odehrál v jedné části mého služebního obvodu. Jednalo se o typický příklad násilí mezi manželi, které skončilo spatně. Jednalo se o spořádanou rodinu s dvěma dětmi. Po 18 letech společného soužití začaly být mezi manželi stále častější konflikty, zpočátku se jednalo spíše o slovní rozeprě a vzájemné obviňování, které však postupně přešly k fyzickému násilí ze strany manžela. Jednoho dne pozdě večer došlo mezi manželi opětovně ke slovní rozeprě, které se týkalo jejich možného budoucího rozvodového řízení. Manžel tuto vyhrocenou situaci psychicky neunesl a nejprve svoji manželku v ložnici fyzicky napadl, a to tím, že jí přitlačil polštář na obličej, v důsledku čehož se začala jeho manželka dusit. Při tomto se jí přesto podařilo nahmatat mobilní telefon, kterým si chtěla přivolat pomoc. Manžel na toto reagoval tak, že jí tento mobilní telefon vytrhl z ruky. Poté se situace mírně uklidnila a manžel vrátil uvedený mobilní telefon své ženě pod příslibem, že nebude nikam volat o pomoc. Oba se přemístili z místnosti ložnice do obývacího pokoje, kde však nastala další slovní rozeprě. Při této hádce manžel povalil poškozenou manželku na zem a pokusil se jí znásilnit. Při tomto poškozená, aby získala možnost přivolat pomoc, prosila manžela, že potřebuje urychleně na

⁶⁴ Interní (empirické) materiály Krajského ředitelství policie kraje Vysočina.

toaletu. To ji manžel povolil, ale stoupl si do dveří, aby nedošlo k uzamčení poškozené na toaletě. Poškozené se však podařilo přes rychlou volbu mobilního telefonu, který si nenápadně vzala sebou, přivolat hlídku Policie České republiky, dříve než ji opět manžel vytrhl uvedený mobilní telefon z ruky a hovor ukončil.

Hlídka se na místo dostavila velmi brzy, čímž zřejmě zabránila dokonání zločinu znásilnění. Podezřelý manžel byl zadržen a převezen do policejní cely. Na místě bylo hlídkou provedeno důkladné ohledání místa činu včetně náčrtku a fotodokumentace. Podezřelý manžel byl následně prověřován pro podezření ze spáchání pokusu zločinu znásilnění a přečinu omezování osobní svobody podle § 185 odst. 1 a § 171 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník⁶⁵. Během prověřování celé události si však manželka celou věc (dle jejího sdělení) „důkladně rozmyslela“ a nedala souhlas k trestnímu stíhání svého manžela. To odůvodňovala tím, že nechce, aby její manžel skončil ve výkonu trestu odnětí svobody a neměl ještě větší ostudu v blízkém okolí a v zaměstnání. Věc byla tedy odložena, neboť trestní stíhání je nepřipustné, protože trestní stíhání bylo podmíněné souhlasem poškozené a souhlas byl vzat zpět. Opět se v tomto případě potvrdilo, že oběti latentního násilí jsou velice ovlivněny společenským názorem.

6.3 Třetí případ z policejní praxe

Další případ⁶⁶ z mé praxe se stal v jedné z menších vesnic v našem služebním obvodu. Tento případ byl smutný, protože se jednalo o domácí násilí páchané na starších rodičích jejich synem. V měsíci srpen 2007 bylo na obvodní oddělení Policie České republiky Polná oznámeno fyzické napadení manželů v dosti pokročilém věku a to ze strany jejich syna. K napadení došlo v rodinném domě, kde bydleli společně se svým synem. Syn v podnapilém stavu vytrhl otci francouzskou hůl, bez které se jeho otec špatně pohyboval a touto hůlí začal bít svého otce po celém těle. Manželka poškozeného, tedy i matka útočnicka, se snažila bránit svého manžela, přičemž ji syn udeřil rukou do obličeje.

Po příjezdu policistů na místo byl pachatel velmi agresivní a to především směrem ke svému otci. Hlídce se podařilo pachatele pomocí donucovacích prostředků zpacifikovat

⁶⁵ Česko. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 391 a 395.

⁶⁶ Interní (empirické) materiály Krajského ředitelství policie kraje Vysočina.

a převést na protialkoholní záchytnou stanici k vystřízlivění. Následný den bylo policisty vydáno rozhodnutí o vykázání pachatele na dobu 10 dnů. Během této bylo zjištěno, že násilník takto terorizuje své rodiče již dlouhou dobu. Provedenými výslechy byly zjištěny další fyzické útoky pachatele na rodiče, které postupně nabíraly na intenzitě a surovosti. Při jednom z mnoha napadení vzal syn násilník nůž, se kterým šel proti svému otci a vyhrožoval mu, že jej zabije. Otec ze strachu utíkal ve svém domě do jedné z místností, kde se společně s manželkou zamykal, aby k nim jejich syn nemohl.

Na celé věci bylo zajímavé, že rodiče svého syna při prověřování případu omlouvali a snažili se celý incident zlehčovat a sváděli jeho problémy na alkohol, nezaměstnanost a i na sebe, že mu nejsou schopni pomoci. V této věci byly zahájeny úkony trestního řízení pro trestný čin násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle ustanovení § 197a odst. 1 trestního zákona účinného do 31. prosince 2009 a trestný čin ublížení na zdraví dle ustanovení § 221 odst. 1 téhož zákona. Následně také příslušný okresní soud vydal předběžné opatření, které prodloužilo 10 denní lhůtu vykázání pachatel na jeden měsíc. Tímto rozhodnutím soudu byla pachateli uložena povinnost opustit dům včetně zahrady, dvora, půdy a stodoly. Dále se pachatel nesměl setkat se svým otcem a navazovat jakýkoliv kontakt s ním - zdržet se vstupu do domu a jeho bezprostředního okolí do vzdálenosti 30 metrů.

Případ však skončil tím, že rodiče nedali souhlas k trestnímu stíhání svého syna a po uplynutí jednoho měsíce ho vzali zpět domů a ještě jim ho bylo velmi líto.

Na celém případě je pozitivní, že syn násilník zjistil, že může být vykázán a nebojí se tento institut proti němu využít. Od té doby již policisté nemuseli v této rodině řešit další problémy.

6.4 Čtvrtý případ z policejní praxe

Ve čtvrtém případě⁶⁷ se jednalo o dva partnery, kteří spolu žili ve společné domácnosti jako druh a družka. Měli spolu i malé dítě. Jednoho dne oznámila družka na Policii České republiky, že jí její druh slovně a fyzicky napadl. Druh ji měl dle její

⁶⁷ Interní (empirické) materiály Krajského ředitelství policie kraje Vysočina.

výpovědi povalit v pokoji na zem, kde ji rukou držel za vlasy a druhou rukou ji dvakrát udeřil pěstí do hlavy.

Po příjezdu policistů na místo se v domě již údajný pachatel nenacházel. Oznamovatelka ochotně popsala způsob napadení a nadávky. Hlídka zjistila, že oznamovatelka není zjevně zraněná a nechtěla na místo ani přivolat záchrannou službu ke svému ošetření. Stále hlídce opakovala, že chce, aby jejího druha policisté vykážali. Oznamovatelka již dopředu věděla, jak funguje institut vykážání a jaké má Policie České republiky pravomoci. Mladí a nezkušení policisté, kteří prováděli zákrok, provedli následně vykážání druha „násilníka“, který se na místo vrátil a chtěl policistům celou věc vysvětlit. Policisté však plně věřili oznamovatele a muže na 10 dní vykážali.

Podezřelé na celém případě bylo, že oznamovatelka ihned po vykážání druha vyndala tašku, ve které měl její druh osobní věci, aby se nezdržoval s jejich balením. Když jsem prověřoval důkladněji oprávněnost vykážání, tak jsem dospěl k závěru, že oznamovatelka si vše velmi dobře připravila a potřebovala se zbavit druha, aby měla čas na svého nového přítele. Tento případ se stal v roce 2007 v samém začátku uplatňování institutu vykážání, kdy policisté nebyli dostatečně vyškoleni, aby rozeznali, jestli osoba ohrožená skutečně mluví pravdu, nebo si jen vymýšlí.

6.5 Zhodnocení rozdílů mezi třetím a čtvrtým případem

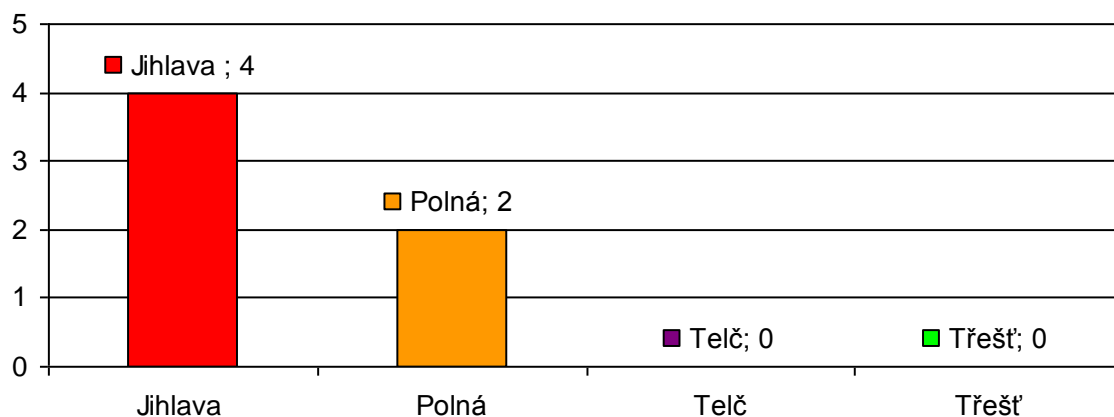
Rozdíly mezi třetím a čtvrtým případem byly dost markantní a z dnešního pohledu je zřejmé, že v případě řádného proškolení zasahujících policistů byly čitelné již při prvním kontaktu policistů s ohroženými osobami. U třetího případu bylo zjevné zranění a útlak starých rodičů, kteří však před policisty syna násilníka spíše omlouvali a sváděli vinu na sebe. Po celou dobu chtěli, aby policisté zkrátili dobu vykážání, protože měli starost, kde bude jejich syn přebývat. U čtvrtého případu nebyla oznamovatelka zjevně zraněná, přesto policistům popsala své fyzické napadení ze strany svého druha velmi pestře a mluvila po celou dobu klidně a přesvědčivě. Byla velice dobře seznámena s možností vykážání, a proto měla pro svého druha již sbalené věci. Navíc její druh působil velice klidně a nechtěl napadení komentovat, vůbec se nebránil slovním výtkám ze strany své družky před zakročujícími policisty. U obou uvedených případů došlo k vykážání „násilné“ osoby. Oba

případy se staly v době, kdy se začal uplatňovat institut vykázaní a policisté nebyli dostatečně vyškoleni.

7 STATISTICKÉ ÚDAJE VYUŽITÍ INSTITUTU VYKÁZÁNÍ V RÁMCI OKRESNÍHO ŘEDITELSTVÍ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY JIHLAVA (ROKY 2007 – 2008) A ÚZEMNÍHO ODBORU JIHLAVA KRAJSKÉHO ŘEDITELSTVÍ POLICIE KRAJE VYSOČINA (ROKY 2009-2010)

V roce 2007 byl na okresním ředitelství Policie České republiky Jihlava využit institut vykázání násilné osoby celkem v 6 případech, z toho byly vykázány 4 násilné osoby obvodním oddělením Jihlava a 2 násilné osoby obvodním oddělením Polná. Obvodní oddělení Telč a Třešť nevyužila institut vykázání v žádném případě⁶⁸.

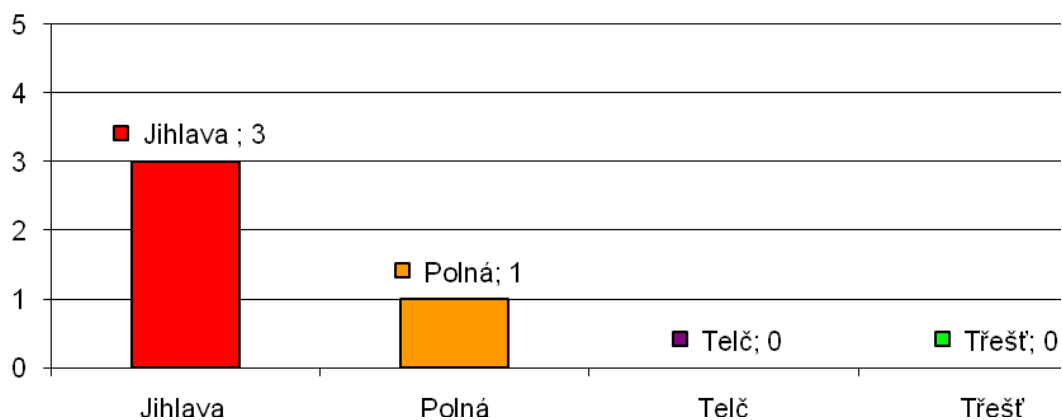
Graf 1: Vykázání v rámci okresního ředitelství PČR Jihlava v roce 2007

⁶⁸ Interní (empirické) materiály Krajského ředitelství policie kraje Vysočina.

V roce 2008 byl na okresním ředitelství Policie České republiky Jihlava využit institut vykázání násilné osoby celkem ve 4 případech, z toho byly vykázány 3 násilné osoby obvodním oddělením Jihlava a 1 násilná osoba obvodním oddělením Polná. Obvodní oddělení Telč a Třešť nevyužila institut vykázání v žádném případě⁶⁹.

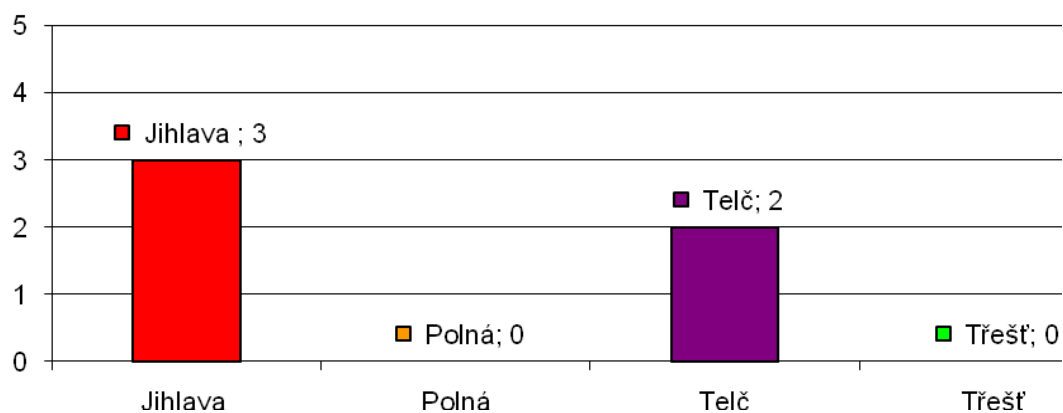
Graf 2: Vykázání v rámci okresního ředitelství PČR Jihlava v roce 2008

⁶⁹ Interní (empirické) materiály Krajského ředitelství policie kraje Vysočina.

V roce 2009 byl na územním odboru Jihlava Krajského ředitelství policie kraje Vysočina (jako nástupnickým organizačním článkem okresního ředitelství Policie České republiky Jihlava) využit institut vykázání násilné osoby celkem v 6 případech, z toho byly vykázány 3 násilné osoby obvodním oddělením Jihlava a 2 násilné osoby Obvodním oddělením Telč. Obvodní oddělení Polná a Třešť nevyužila institut vykázání v žádném případě⁷⁰.

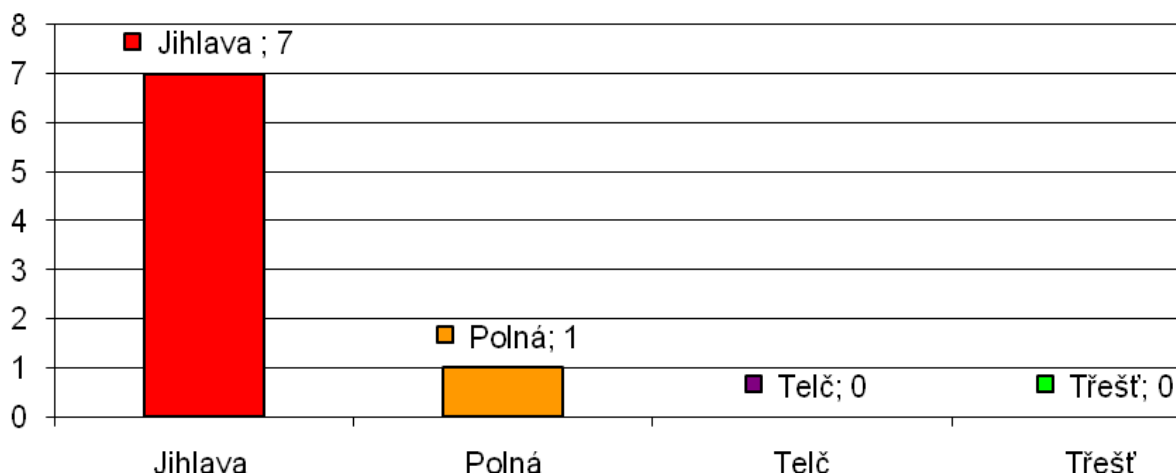
Graf 3: Vykázání v rámci územního odboru Jihlava KŘP kraje Vysočina v roce 2009

⁷⁰ Interní (empirické) materiály Krajského ředitelství policie kraje Vysočina.

V roce 2010 byl na územním odboru Jihlava Krajského ředitelství policie kraje Vysočina využit institut vykázání násilné osoby celkem v 8 případech, z toho bylo vykázáno 7 násilných osob obvodním oddělením Jihlava a 1 násilná osoba obvodním oddělením Polná. Obvodní oddělení Telč a Třešť nevyužila institut vykázání v žádném případě⁷¹.

Graf 4: Vykázání v rámci územního odboru Jihlava KŘP kraje Vysočina v roce 2010

⁷¹ Interní (empirické) materiály Krajského ředitelství policie kraje Vysočina.

ZÁVĚR

Během své policejní praxe jsem zjistil, že existuje ještě mnoho policistů, kteří institut vykázání vůbec nevyužívají. To dokazuje i grafické znázornění počtu vykázaných násilných osob, které jsem zakomponoval do své bakalářské práce. Jedná se o mizivé číslo k celkovému počtu obyvatel a nápadu trestné činnosti kraje Vysočina. Někteří kolegové ve vedoucích funkcích tvrdí, že vykázání násilné osoby nemá dostatečnou oporu v zákoně a je tzv. „na vodě“. Řídí se spíše, jak jsem již uvedl v úvodu, heslem „kdo nic nedělá, nic nezkaží“. Dle mého názoru však právě samotná praxe je tou nejlepší školou a cestou k tomu, jak tuto obavu rozptýlit a nebát se institut vykázání plně využívat. Myslím si, že tito vedoucí – moji kolegové - by měli působit na své podřízené a snažit se, aby se nebáli v odůvodněných případech vykazovat násilné osoby a pomáhat tak ohroženým osobám v jejich tíživé životní situaci.

V současné době probíhají u Policie České republiky pravidelná školení k využívání institutu vykázání, a to jak ve vztahu k platnému právnímu rámci využití tohoto institutu, tak i ve vztahu k dalším, např. psychologických aspektům vykazování. Přesto si myslím, že to stále nestačí a dle mého názoru by na každém, a to i na nejmenším obvodním oddělení Policie České republiky, měli být v dostatečném rozsahu proškoleni alespoň dva policisté - specialisté, kteří by následně prováděli úkony spojené s vykázáním násilné osoby. Tito specialisté by absolvovali příslušná školení v kratších intervalech než je jednou za rok a tato školení by probíhaly společně alespoň jednou za tři měsíce na Policii České republiky a za další tři měsíce v intervenčních centrech. Dále by měli specialisté úzce spolupracovat s příslušným intervenčním centrem a to nejen v případech, ve kterých bylo vykázání provedeno. Měli by si navzájem předávat informace a pozornost věnovat především prevenci domácího násilí.

Dle mého názoru by školení problematiky domácího násilí měli absolvovat kromě uvedených specialistů všichni policisté na každém obvodním oddělení. Tato školení by probíhala minimálně dvakrát za rok, kde by se policisté seznámili s novými možnostmi a zkušenostmi, které by jim sloužily k lepšímu posouzení a identifikaci domácího násilí. Bližší informace by jim samozřejmě předávali zkušenější policisté - specialisté na tuto problematiku.

Myslím si, že ještě ne všichni policisté se v této složité problematice vykazování násilné osoby dokážou v současné době dobře orientovat. Dle mého názoru však k proškolení nestačí pouze seznámení policistů s příslušným závazným pokynem a metodickou příručkou policejního prezidenta na běžné poradě vedoucího obvodního oddělení Policie České republiky. Interní akty řízení a metodické příručky Policie České republiky jsou dle mého názoru celkem dobře zpracovaným vodítkem při postupu zasahujícího policisty. Nedokážou však připravit policistu zasahujícího v konkrétním případě na místě incidentu se znaky domácího násilí na všechna úskalí, které jej při vykazování násilné osoby čekají. Neboť i když je zasahující policista teoreticky dobře připraven, v praxi může narazit na problém, který je třeba konzultovat s odborníky. Ti vychází ze zkušeností z předcházejících případů a poskytují psychologickou, právní a sociální podporu. Nebuďme tedy slepí a hluší k tomu, co se kolem nás děje!

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literární zdroje

1. ČÍRTKOVÁ, L. *Policejní psychologie*, Plzeň : Aleš Čeněk, 2006. 312 s. ISBN 80-6898-73-3.
2. FILÁK, A., aj. *Zákon o Policii České republiky s komentářem podle právního stavu k 12. 1. 2009*. Praha : POLICE HISTORY, 2009. 285 s. ISBN 978-80-86477-49-7.
3. JELÍNEK, J., aj.. *Trestní právo hmotné, Obecná část, Zvláštní část*, Praha: Linde a.s.- Právnické a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Kořínkové a Jana Tuláčka, 2008, 3. vydání, Praha, ISBN 978-80-7201-696-9
4. MATES, P. aj., *Policejní právo, právní předpisy s komentářem*, Praha : Linde a.s. - Právnické a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Kořínkové a Jana Tuláčka, 2007, 4. vydání, Praha, 400 s. ISBN 978-80-7201-672-3
5. PROUZA, D., *Trestní zákoník s judikaturou a souvisejícími předpisy*, Praha : C.H.Beck, 2010, 1. vydání, 1280 s. ISBN 978-80-7400-187-1,
6. VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. Praha : C.H.Beck, 2009, 458 s. ISBN 978-80-7400-142-0.

Legislativní zdroje

1. Československo. Zákon č. 140 ze dne 29. listopadu 1961 Trestní zákon. In *Sbírka zákonů Československé socialistické republiky*. 1961, částka 65, s. 465-512. Dostupný z WWW: < <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1961/sb65-61.pdf>>.
2. Československo. Zákon č. 141 ze dne 29. listopadu 1961 o trestním řízení soudním (trestní řád). In *Sbírka zákonů Československé socialistické republiky*. 1961, částka 66, s. 513-575. Dostupný z WWW: < <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1961/sb66-61.pdf>>.
3. Československo. Zákon č. 99 ze dne 4. prosince 1963 Občanský soudní řád. In *Sbírka zákonů Československé socialistické republiky*. 1963, částka 56, s. 383-428. Dostupný z WWW: < <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1963/sb56-63.pdf>>.

4. Československo. Zákon č. 40 ze dne 28. února 1964 Občanský zákoník. In *Sbírka zákonů Československé socialistické republiky*. 1964, částka 19, s. 201-248. Dostupný z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1964/sb19-64.pdf>.
5. Československo. Ministerstvo zahraničních věcí. Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 95 ze dne 15. srpna 1974 o Mezinárodní úmluvě o odstranění všech forem rasové diskriminace. In *Sbírka zákonů, Československá socialistická republika*. 1974, částka 17, s. 321-327. Dostupný z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1974/sb17-74.pdf>.
6. Československo. Ministerstvo zahraničních věcí. Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 120 ze dne 10. května 1976 o Mezinárodním paktu o občanských a politických právech a o Mezinárodním paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech. In *Sbírka zákonů, Československá socialistická republika*. 1976, částka 23, s. 570-583. Dostupný z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1976/sb23-76.pdf>.
7. Československo. Ministerstvo zahraničních věcí. Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 62 ze dne 13. května 1987 o Úmluvě o odstranění všech forem diskriminace žen. In *Sbírka zákonů, Československá socialistická republika*. 1987, částka 13, s. 382-388. Dostupný z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1987/sb13-87.pdf>.
8. Československo. Zákon č. 100 ze dne 16. června 1988 o sociálním zabezpečení. In *Sbírka zákonů, Československá socialistická republika*. 1988, částka 21, s. 581- 622. Dostupný z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1988/sb21-88.pdf>.
9. Česko (Československo). Zákon č. 114 České národní rady ze dne 27. června 1988 o působnosti orgánů České socialistické republiky v sociálním zabezpečení. In *Sbírka zákonů, Československá socialistická republika*. 1988, částka 24, s. 685-700. Dostupný z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1988/sb24-88.pdf>.
10. Česko (Československo). Zákon č. 200 České národní rady ze dne 17. května 1990 o přestupcích. In *Sbírka zákonů České a Slovenské federativní republiky*. 1991, částka 35, s. 810-826. Dostupný z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1990/sb035-90.pdf>.

11. Česko (Československo). Zákon č. 283 České národní rady ze dne 21. června 1991 o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů České a Slovenské federativní republiky*. 1991, částka 51, s. 1181-1189. Dostupný z WWW: < <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1991/sb051-91.pdf>>.
12. Československo. Federální ministerstvo zahraničních věcí. Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 104 ze dne 8. dubna 1991. In *Sbírka zákonů České a Slovenské federativní republiky*. 1991, částka 22, s. 502-512. Dostupný z WWW: < <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1991/sb022-91.pdf>>.
13. Československo. Federální ministerstvo zahraničních věcí. Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 209 ze dne 15. května 1992. In *Sbírka zákonů České a Slovenské federativní republiky*. 1992, částka 41, s. 1073-1087. Dostupný z WWW: < <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1992/sb041-92.pdf>>.
14. Česko. Ústavní zákon č. 1 České národní rady ze dne 16. prosince 1992 Ústava České republiky. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1993, částka 1, s. 1-16. Dostupný z WWW: < <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1993/sb01-93.pdf>>.
15. Česko. Usnesení předsednictva České národní rady č. 2 ze dne 16. prosince 1992 o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1993, částka 1, s. 17-23. Dostupný z WWW: < <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1993/sb01-93.pdf>>.
16. Česko. Zákon č. 67 ze dne 27. ledna 1993, kterým se mění a doplňují zákon České národní rady č. 200/1990 Sb., o přestupcích, zákon České národní rady č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, a zákon České národní rady č. 553/1991 Sb., o obecní policii. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1993, částka 20, s. 377-382. Dostupný z WWW: < <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1993/sb20-93.pdf>>.
17. Česko. Zákon č. 359 ze dne 9. prosince 1999 o sociálně-právní ochraně dětí. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1999, částka 111, s. 7662-7681. Dostupný z WWW: < <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1999/sb111-99.pdf>>.
18. Česko. Zákon č. 265 ze dne 29. června 2001, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

- In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2001, částka 102, s. 6366-6422. Dostupný z WWW: < <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2001/sb102-01.pdf>>.
19. Česko. Zákon č. 91 ze dne 29. ledna 2004, kterým se mění zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2004, částka 30, s. 1410. Dostupný z WWW: < <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2004/sb030-04.pdf>>.
20. Česko. Zákon č. 108 ze dne 14. března 2006 o sociálních službách. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2006, částka 37, s. 1257-1289. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2006/sb037-06.pdf>>.
21. Česko. Zákon č. 135 ze dne 14. března 2006, kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2006, částka 46, s. 1628-1632. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2006/sb046-06.pdf>>.
22. Česko. Zákon č. 29 ze dne 30. ledna 2007, kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, zákon č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím, zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2007, částka 12, s. 222-223. Dostupný z WWW: < <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2007/sb012-07.pdf>>.
23. Česko. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008 o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 4086-4116.
23. Česko. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 354-461.

Ostatní zdroje

Kromě výše uvedených zdrojů byly při zpracování disertační práce využity následující materiály:

1. Metodický pokyn ředitele Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia České republiky č. 2/2004, kterým se upravuje postup Policie České republiky při oznámení, prověřování a vyšetřování případů domácího násilí.
2. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 179/2006, kterým se stanoví postup příslušníků Policie České republiky v případech domácího násilí.
3. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 200/2008, o provádění vykázaní.
4. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 166/2009, o provádění vykázaní.
5. Stanovisko odboru bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra k postupu policie při aplikaci institutu vykázaní v některých specifických případech, Č.j.: MV-70120/OBP-P-2008.
6. Stanovisko ředitelství pro řízení lidských zdrojů Policejního prezidia České republiky k postup při řešení domácího násilí, kdy násilnou osobou je osoba zbavená svéprávnosti, případně invalidní, když násilí směřuje vůči jejímu opatrovníkovi (ohrožená osoba), Č.j. PPR- 3593-1/ČJ-2010-99UP .
7. Vnitroresortní počítačová síť Policie České republiky.
8. Prezentace Bílého kruhu bezpečí o.s. Domácí násilí IV.-Tři pilíře nové právní úpravy.2006.
9. Interní (empirické) materiály Krajského ředitelství policie kraje Vysočina.

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 - Vykázání v rámci okresní ředitelství PČR Jihlava v roce 2007	49
Graf 2 - Vykázání v rámci okresní ředitelství PČR Jihlava v roce 2008	50
Graf 3 - Vykázání v rámci územního odboru Jihlava KŘP kraje Vysočina v roce 2009 ..	51
Graf 4 - Vykázání v rámci územního odboru Jihlava KŘP kraje Vysočina v roce 2010 ..	52

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha I. Formulář s otázkami SARA DN

Příloha II. Potvrzení o vykázání

Příloha III. Úřední záznam o incidentu se znaky domácího násilí

Příloha IV. Úřední záznam o vykázání

Příloha V. Úřední záznam o provedení kontroly dodržování povinnosti vyplývající z vykázání

Příloha VI. Poučení ohrožené osoby

Příloha VII. Poučení vykázané osoby

Příloha VIII. Graf vypovídajících o počtech vykázání na území kraje Vysočina podle jednotlivých okresů

Příloha IX. Graf vypovídajících o počtech vykázání na území kraje Vysočina podle jednotlivých okresů

PŘÍLOHY

Příloha I

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Krajské ředitelství policie kraje Vysočina
Územní odbor Jihlava
Obvodní oddělení Polná
Husovo náměstí 15, 588 13 Polná

Č. j.

Polná

Otázky SARA DN:

U všech položek následujících v této části v případě odpovědi ANO upřesnit.

Oddíl 1: Násilí ve vztahu k blízké osobě

Dopouští se násilná osoba závažného fyzického nebo sexuálního násilí: ANO - NE - NEZJIŠTĚNO*)

(např. fyzické útoky a sexuální násilí, pokusy o ně, použití zbraní)

Vyhrožuje závažným násilím, sděluje své násilné úmysly: ANO - NE - NEZJIŠTĚNO*)

(např. vyjadřuje vražedné nebo agresivní myšlenky, plány, ničí oblíbené věci ohrožené osoby)

Dochází ke stupňování fyz. nebo sex. násilí nebo výhružek a úmyslů ze strany násilné osoby: ANO - NE - NEZJIŠTĚNO*)

(např. zvyšuje se krutost, četnost nebo různorodost násilných činů, výhružek nebo úmyslů)

Porušuje násilná osoba příkazy soudu a jiná nařízení: ANO - NE - NEZJIŠTĚNO*)

(např. podmínky kauce, zkušební doby, podmíněčného propuštění, trestu zákazu pobytu, společenské záruky, probace apod.)

Má násilná osoba názory a postoje, které schvalují násilí: ANO - NE - NEZJIŠTĚNO*)

(např. vyznává a omlouvá zneužívání moci a různé formy násilí, trpí chorobnou žárlivostí, má potřebu ovládat blízké osoby, zlehčuje nebo popírá domácí násilí)

Oddíl 2: Obecné sklony násilné osoby k násilí

Dopouští se násilná osoba obecné kriminality: ANO - NE - NEZJIŠTĚNO*)

(jedná násilná osoba antisociálně na veřejnosti (tj. mimo domácí násilí), existují informace o takovém chování, je držitelem zbraně)

Jsou informace o problémech v předchozích vztazích: ANO - NE - NEZJIŠTĚNO*)

(měla násilná osoba problém vytvořit a udržet dlouhodobý důvěrný vztah (opakované opouštění partnera, násilí ve vztahu)

Má násilná osoba pracovní nebo finanční problémy: ANO - NE - NEZJIŠTĚNO*)

(např. je dlouhodobě bez zaměstnání, často mění zaměstnání, má výrazné finanční obtíže)

Má násilná osoba problémy s toxikomanií a jinými závislostmi: ANO - NE - NEZJIŠTĚNO*)

(např. problémy spojené s užíváním nelegálních drog, alkoholu nebo předepsaných léků, s hráčskou závislostí např. na automatech)

Má násilná osoba problémy v oblasti duševního zdraví: ANO - NE - NEZJIŠTĚNO*)

(např. evidentní známky narušení kontaktu s realitou, extrémní chování vybočující mimo normu)

Oddíl 3 : Zranitelnost ohrožené osoby

Chová se ohrožená osoba rozporuplně ve vztahu k násilné osobě: ANO - NE - NEZJIŠTĚNO*)

(přestože se chce od násilné osoby odpoutat, udržuje s ní pravidelné nebo nepravidelné kontakty, popírá a omlouvá akce násilníka, svaluje vinu na sebe)

Má z násilné osoby extrémní strach: ANO - NE - NEZJIŠTĚNO*)

(tzn. hladina strachu výrazně ovlivňuje její sebeobrané chování, strach ohroženou osobu traumatizuje a ochromuje její jednání)

Má ohrožená osoba problém se zajištěním svého bezpečí: ANO - NE - NEZJIŠTĚNO*)

(riziko je velké, pokud ohrožená osoba nemá znalost o tom, kde a jak hledat pomoc, není schopna zajistit své bezpečí, nezná svá práva, má malé nebo žádné kontakty s přáteli a s původní rodinou)

Existují objektivní překážky, které brání zajištění bezpečí pro ohroženou osobu (nejenom v místě bydliště, ale i v zaměstnání): ANO - NE - NEZJIŠTĚNO*)

(tato místa nezaručují bezpečí, chybí podpora od jiných osob, zdroje pomoci nejsou rychle a lehce dosažitelné, existuje problém s dopravní obslužností)

Má ohrožená osoba závažné osobní problémy: ANO - NE - NEZJIŠTĚNO*)

(např. problémy se zaměstnáním, s financemi, problémy právního rázu, mentální problémy, problémy s užíváním návykových látek)

Byly splněny podmínky pro vykazání násilné osoby? ANO - NE*)

Odůvodnění vykazání:

Zpracoval:

(hodnostní označení, jméno,
příjmení)

*) Nehodící se škrtně.

Příloha II

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Krajské ředitelství policie kraje Vysočina
Územní odbor Jihlava
Obvodní oddělení Polná
Husovo náměstí 15, 588 13 Polná

Č. j. KRPJ-

Polná

Výtisk č.:

Potvrzení o vykázání

Příslušník Policie České republiky (dále je "policista"): dne v hod. využil svého oprávnění podle § 44 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o Policii České republiky“) a

vykázal

pana(i)

ze společného obydlí:

které obývá s ohroženou osobou - osobami:

jakož i z jeho bezprostředního okolí **na dobu 10 dnů. Vykázaná osoba se po dobu 10 dnů musí zdržet vstupu do prostoru vymezeného policistou a zdržet se styku a navazování kontaktu s ohroženou osobou.**

Vykázání **bylo - nebylo** provedeno za přítomnosti nezúčastněné osoby.

.....
(otisk kulatého razítka bez státního znaku)

Zpracoval:
(hodnostní označení, jméno, příjmení,
podpis)

Poznámky (námitky vykázané osoby proti vykázání):

Na základě ustanovení § 45 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, byla vykázaná osoba **vyzvána k vydání všech klíčů** od společného obydlí, z něhož byla vykázána. Na základě této výzvy vykázaná osoba klíče **vydala - nevydala**.

Neuposlechnutím výzvy k vydání klíčů se vykázaná osoba může dopustit přestupku podle § 47 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

Vydání klíčů: dne v hod.

Klíče vydal (a)

(jméno, příjmení, podpis)

Klíče převzal (a)

(hodnostní označení, jméno, příjmení, OEČ,
podpis)

Vrácení - předání klíčů: dne v hod.

Klíče vrátil (a)

(hodnostní označení, jméno, příjmení, OEČ,
podpis)

Klíče převzal (a)

(jméno, příjmení, podpis)

Rozdělovník:

Výtisk č.1 - spis

Výtisk č.2 - Vykázaná osoba:

Výtisk č.3 - Ohrožená osoba:

Příloha III

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Krajské ředitelství policie kraje Vysočina
Územní odbor Jihlava
Obvodní oddělení Polná
Husovo náměstí 15, 588 13 Polná

Č. j. KRPJ-

Polná
Počet listů: ?
Výtisk č.:

Úřední záznam o incidentu se znaky domácího násilí

Dne _____ v _____ hod. bylo přijato oznámení o incidentu se znaky domácího (dále jen "incident"). Incident šetřili příslušníci Policie České republiky _____ v místě _____

Násilná osoba:

Ohrožená osoba:

Oznamovatel:

Jméno a příjmení:

Datum narození:

Trvalý pobyt: Telefon:

Nezúčastněná osoba:

Svědci incidentu:

Násilná osoba obývá společné obydlí s ohroženou osobou: **ANO - NE**

Forma páchaného násilí: **fyzické - psychické**

Použití zbraně při útoku: **ANO - NE**

Počet nezletilých osob žijících ve společném obydlí:

Přítomnost nezletilých osob při útoku: **ANO - NE**

Byly splněny podmínky pro vykázaní násilné osoby? **ANO - NE**

Odůvodnění:

Námítky proti vykázaní: **ANO - NE**

Námítce vyhověno: **ANO - NE**

Zpracoval:

Příloha IV

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Krajské ředitelství policie kraje Vysočina
Územní odbor Jihlava
Obvodní oddělení Polná
Husovo náměstí 15, 588 13 Polná

Č. j. KRPJ-

Polná

Počet listů: 1

Výtisk č.:

Úřední záznam o vykázání

Dne v hod. využil příslušník Policie České republiky: _____ svého oprávnění a podle § 44 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky a

vykázal

Ze společného obydlí:

Které obýval(a) **s ohroženou osobou**
jakož i z jeho bezprostředního okolí:

na dobu 10 dnů.

Počet nezletilých osob žijících ve společném obydlí:

Odůvodnění vykázání:

vedoucí oddělení
567212333

za policejní orgán:
vedoucí oddělení

Rozdělovník:

Výtisk č.1 -

Výtisk č.2 -

Výtisk č.3 -

Výtisk č.4 -

Výtisk č.5 - **spis**

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Krajské ředitelství policie kraje Vysočina
Územní odbor Jihlava
Obvodní oddělení Polná
Husovo náměstí 15, 588 13 Polná

Č. j. KRPJ-

Polná

**Úřední záznam
o provedení kontroly dodržování povinností vyplývajících z vykázání**

Dne v hod. provedla hlídka OOP ____ ve složení podle § 47 odst. 4 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky,

kontrolu dodržování povinností vyplývajících z vykázání

vydaného dne pod číslem jednacím KRPJ-

Další významné skutečnosti a poznámky k průběhu kontroly:

Výsledek kontroly:

Přítomnost vykázané osoby ve společném obydlí	ANO - NE
Přítomnost ohrožené osoby ve společném obydlí	ANO - NE
Přítomnost dětí ve společném obydlí	ANO - NE

Zjištěno porušení zákazu styku nebo navazování kontaktu s ohroženou osobou **ANO - NE**

Přijaté opatření v případě zjištění nedodržování vykázání nebo zákazu styku nebo navazování kontaktu s ohroženou osobou ze strany osoby vykázané:

Záznam vyhotovil:

(hodnostní označení, jméno, příjmení, OEČ,
podpis)

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Krajské ředitelství policie kraje Vysočina
Územní odbor Jihlava
Obvodní oddělení Polná
Husovo náměstí 15, 588 13 Polná

Č. j. KRPJ-

Polná

POUČENÍ OHROŽENÉ OSOBY **dle ustanovení § 44 až 47 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky**

Jako osobu ohroženou Vás poučuji ve smyslu ust. § 44 zákona č. 273/2008 Sb. o tom, že:

- došlo k vykázaní osoby uvedené v potvrzení o vykázaní z obydlí, které obývala společně s Vámi, jakož i z jeho bezprostředního okolí vymezeného v potvrzení o vykázaní,
- toto vykázaní je účinné od okamžiku, kdy bylo provedeno, přičemž k vykázaní není nutný Váš souhlas.

Vykázaná osoba je povinna (dle ust. § 45 odst. 1 písm. a) až d) cit. zákona):

- opustit neprodleně prostor vymezený policistou v potvrzení o vykázaní,
- zdržet se po dobu vykázaní vstupu do prostoru vymezeném v potvrzení o vykázaní,
- zdržet se po dobu vykázaní styku nebo navazování kontaktu s Vámi,
- vydat policistovi na jeho výzvu všechny klíče od společného obydlí, které má ve svém držení.

V případě porušení podmínek vykázaní ze strany vykázané osoby neprodleně informujte Policii České republiky prostřednictvím tísňové linky 158.

Vykázaná osoba má právo (dle ust. § 45 odst. 2 písm. a) až b) a § 44 odst. 5 cit. zákona):

- vzít si ze společného obydlí před jeho opuštěním věci sloužící její osobní potřebě (např. hygienické potřeby, běžné oděvní součásti, léky a zdravotní pomůcky, které užívá, mobilní telefon), osobní cennosti a osobní doklady,
- vzít si v průběhu vykázaní ze společného obydlí věci sloužící její osobní potřebě, osobní cennosti a osobní doklady a věci nezbytné pro její podnikání nebo pro výkon povolání. Toto právo může uplatnit jedenkrát a pouze v přítomnosti policisty, a to po předchozí dohodě, přičemž o termínu, kdy k převzetí věcí osobou vykázanou dojde, budete předem informován(a),
- podat proti vykázaní námítky, které budou přezkoumány příslušným krajským ředitelstvím Policie České republiky.

Vášim právem je:

- ve smyslu § 76b zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, podat u příslušného okresního soudu návrh na vydání předběžného opatření spočívajícího v prodloužení vykázaní. Podáním návrhu v průběhu vykázaní

provedeného policistou se zákonná 10denní lhůta prodlužuje až do pravomocného rozhodnutí soudu o Vašem návrhu. Předběžné opatření soudu trvá 1 měsíc ode dne následujícího po dni, v němž uplynula zákonná 10denní lhůta, a bude-li před ukončením této doby zahájeno řízení ve věci samé, může předseda senátu na Váš návrh rozhodnout o prodloužení doby trvání předběžného opatření, a to až na dobu 1 roku. V této souvislosti Vás žádáme, abyste informoval(a) Policii České republiky o tom, že jste v průběhu policejního vykazání podal(a) u soudu návrh na vydání předběžného opatření, popř. o výsledku rozhodnutí soudu.

Dále Vás poučuji o tom, že:

- o vykazání bude informováno intervenční centrum poskytující psychologické, sociální a právní služby. Toto intervenční centrum Vás bude do 48 hodin od doručení podnětu od Policie České republiky kontaktovat s nabídkou služeb. V případě potřeby se můžete obrátit i na jiné instituce, které poskytují psychologické, sociální a další služby v oblasti pomoci obětem domácího násilí. Za tímto účelem Vám jsou předány kontakty na instituce v místě bydliště a kontakty na linky s nepřetržitým provozem,*
- případným uvedením nepravdivých skutečností se můžete dopustit trestného činu poškozování cizích práv podle § 181, pomluvy podle § 184 a křivého obvinění podle § 345 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, případně přestupku proti občanskému soužití dle § 49 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů,*
- v době trvání vykazání bude provedena kontrola jeho dodržování ze strany vykazované osoby. V této souvislosti Vás žádáme o poskytnutí součinnosti policistům provádějícím tuto kontrolu.*

Prohlašuji, že jsem shora uvedenému poučení porozuměl(a), což stvrzuji svým podpisem:

Jméno, příjmení a podpis **ohrožené osoby**

Poučení provedl(a) :

Služební hodnost, jméno, příjmení a podpis
policisty

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Krajské ředitelství policie kraje Vysočina
Územní odbor Jihlava
Obvodní oddělení Polná
Husovo náměstí 15, 588 13 Polná

Č. j. KRPJ-

Polná

POUČENÍ VYKÁZANÉ OSOBY dle ustanovení § 44 až 47 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

Jakožto vykázanou osobu Vás poučuji ve smyslu ust. § 44 zákona č. 273/2008 Sb. o tom, že:

- jste byl(a) v souladu s § 44 odst. 1 cit. zákona vykázan(a) ze společného obydlí obývaného s ohroženou osobou, jakož i z bezprostředního okolí společného obydlí stanoveného v potvrzení o vykázaní. Vykázání je účinné od okamžiku, kdy Vám bylo sděleno. Vykázán(a) můžete být i ve Vaší nepřítomnosti,*
- vykázaní bylo provedeno bez ohledu na stanovisko ohrožené osoby,*
- vykázaní bude trvat po dobu 10 dnů ode dne jeho provedení, přičemž tuto dobu nelze zkrátit ani se souhlasem ohrožené osoby,*
- v případě podání návrhu na předběžné opatření podle § 76b zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský soudní řád“), v průběhu vykázaní, se doba vykázaní prodlužuje do dne nabytí právní moci rozhodnutí soudu o tomto návrhu.*

Jste povinen(na) (dle § 45 odst. 1 písm. a) až d) cit. zákona):

- opustit neprodleně prostor vymezený policistou v potvrzení o vykázaní,*
- zdržet se vstupu do prostoru vymezeném v potvrzení o vykázaní,*
- zdržet se styku nebo navazování kontaktu s ohroženou osobou,*
- vydat policistovi na jeho výzvu všechny klíče od společného obydlí, které máte ve svém držení.*

Máte právo (dle ust. § 45 odst. 2 písm. a) až d) cit. zákona):

- vzít si ze společného obydlí před jeho opuštěním věci sloužící Vaší osobní potřebě (např. hygienické potřeby, běžné oděvní součásti, léky a zdravotní pomůcky, které užíváte, mobilní telefon), osobní cennosti a osobní doklady,*
- vzít si v průběhu vykázaní ze společného obydlí věci sloužící Vaší osobní potřebě, osobní cennosti a osobní doklady a věci nezbytné pro Vaše podnikání nebo pro výkon povolání. Toto právo můžete uplatnit jedenkrát a pouze v přítomnosti policisty, a to po předchozí dohodě na adrese Územní odbor Jihlava, Obvodní oddělení Polná, Husovo náměstí 15, 588 13 Polná, telefon:*
- ověřit si provedení vykázaní na čísle tísňového volání 158,*

- vyzvednout si kopii úředního záznamu o vykázání u příslušného útvaru policie (adresa a tel. uvedeny výše), přičemž úřední záznam o vykázání bude vyhotoven do 24 hodin od vstupu policisty do společného obydlí.

Dále Vás poučuji o tom, že:

Podle ust. § 44 odst. 5 můžete podat proti vykázání příslušnému krajskému ředitelství policie

námítky, a to ústně na místě nebo písemně na adresu Územní odbor Jihlava, Obvodní oddělení Polná, Husovo náměstí 15, 588 13 Polná, telefon: do 3 dnů ode dne převzetí potvrzení o vykázání. Vaše námítky budou bez zbytečného odkladu přezkoumány a o výsledku budete vyrozuměn(a).

Neuposlechnutím shora uvedených povinností se můžete dopustit přestupku podle § 47 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů; pokud se dopustíte závažného nebo opakovaného jednání, abyste zmařil(a) vykázání, můžete se dopustit trestného činu podle § 337 odst. 2 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

Po uplynutí lhůty 10 dnů si na policejní služebně (adresa a telefonický kontakt uvedeny výše) můžete vyzvednout klíče, které jste policistovi předal(a) dle § 45 odst. 1 písm. d). Klíče Vám budou vydány za předpokladu, že nebyl podán návrh na vydání předběžného opatření podle § 76b občanského soudního řádu.

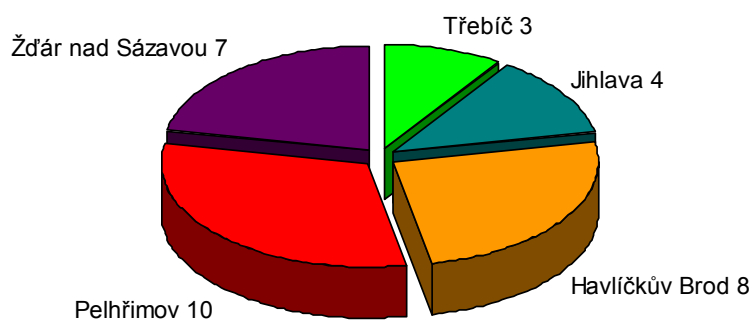
Prohlašuji, že jsem shora uvedenému poučení porozuměl(a), což stvrzuji svým podpisem:

Jméno, příjmení a podpis **vykázané osoby**

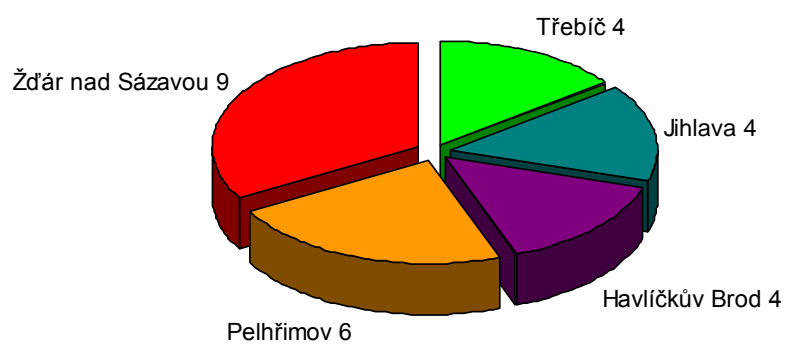
Poučení provedl(a) :

Služební hodnost, jméno, příjmení a podpis
policisty

Vykázání na území kraje Vysočina v roce 2007

Vykázání na území kraje Vysočina v roce 2008

Vykázání na území kraje Vysočina v roce 2009

Vykázání na území kraje Vysočina v roce 2010

